

Archeologienota

Ardoorie, Ter Vlucht

Verslag van Resultaten

Titel

Archeologienota Ardooie, Ter Vlucht: Verslag van Resultaten

Auteurs

Jeroen Vermeersch

Erkende archeoloog

David Demoen (2015/00062)

BAAC-Projectnummer

2018-0636

Plaats en datum

Gent, 16 juli 2018

Reeks en nummer

BAAC Vlaanderen Rapport 884

ISSN 2033-6896

Wettelijk depot

KBR

Inhoud

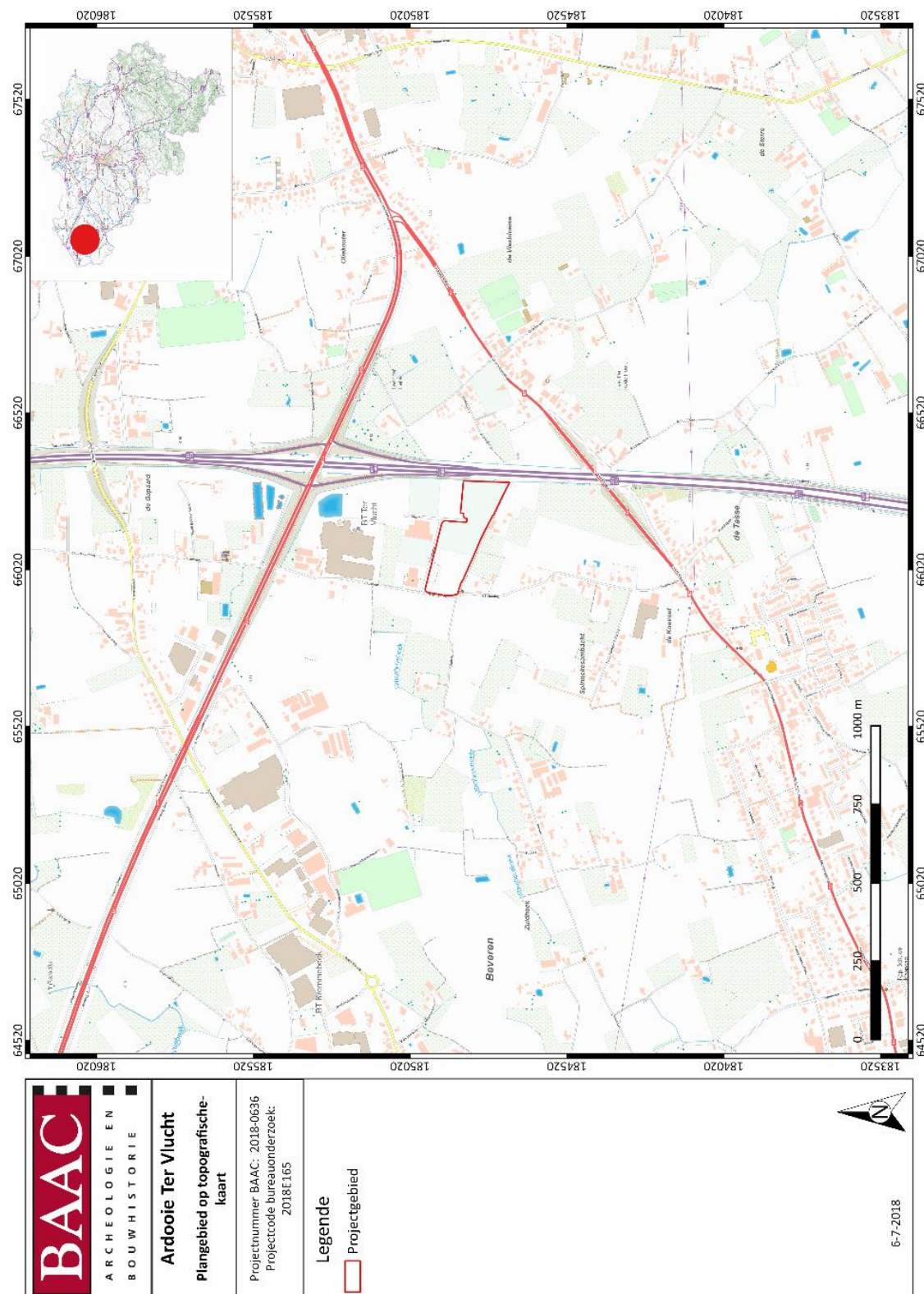
1	Bureauonderzoek	1
1.1	Beschrijvend gedeelte	1
1.1.1	Administratieve gegevens	1
1.1.2	Juridisch kader en onderzoekstraject	4
1.1.3	Aanleiding	4
1.1.4	Geplande werken en bodemingrepen	5
1.1.5	Randvoorwaarden	9
1.2	Werkwijze en strategie	10
1.2.1	Onderzoeksvragen	10
1.2.2	Heuristiek	10
1.3	Assessmentrapport	12
1.3.1	Landschappelijk kader	12
1.3.2	Historisch kader	20
1.3.3	Cartografische bronnen	22
1.3.4	Archeologisch kader	32
1.4	Besluit	40
1.4.1	Datering en interpretatie	40
1.4.2	Archeologische verwachting	40
1.4.3	Potentieel op kennisvermeerdering	42
1.4.4	Afweging noodzaak verder vooronderzoek	42
1.5	Samenvatting	44
2	Lijsten	45
2.1	Lijst met figuren	45
2.2	Lijst met tabellen	45
2.3	Plannenlijst	46
3	Bibliografie	49
4	Bijlagen	51

1 Bureauonderzoek

1.1 Beschrijvend gedeelte

1.1.1 Administratieve gegevens

Naam site:	Ardoorie, Ter Vlucht
Ligging:	Ter Vlucht, gemeente Ardoorie, provincie West-Vlaanderen
Kadaster:	Ardoorie, Afdeling 1, Sectie E, Perceelnummer(s) 981g & 965k
Lambertcoördinaten (EPSG:31370):	Noordwest: x: 65.953 y: 184.970
	Noordoost: x: 66.301 y: 184.850
	Zuidwest: x: 65.943 y: 184.869
	Zuidoost: x: 66.298 y: 184.704
Projectcode BAAC Vlaanderen bvba:	2018-0636
Projectcode bureauonderzoek:	2018E165
Betrokken actoren:	Jeroen Vermeersch, veldwerkleider
Betrokken derden:	Niet van toepassing

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart¹

¹ AGIV 2018e

BAAC Vlaanderen Rapport 884

1.1.2 Juridisch kader en onderzoekstraject

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Het doel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen of, indien dit niet kan, het formuleren van maatregelen voor vervolgonderzoek waarbij het erfgoed *ex situ* wordt behouden.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen worden vernietigd, is een archeologisch onderzoek nodig. In eerste instantie wordt een **bureauonderzoek** uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het plangebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het plangebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het plangebied, kan het aangewezen zijn de gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren te onderzoeken middels een landschappelijk bodemonderzoek, een veldkartering en/of een geofysisch onderzoek. Deze onderzoeken maken alle deel uit van het **vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**. Indien op basis van de resultaten van alle nodige facetten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem niet voldoende informatie verzameld kan worden om een onderbouwde uitspraak te doen aangaande de beslissing tot behoud *in situ*, vrijgave of opgraving van het terrein, moet in een volgende fase een vooronderzoek met ingreep in de bodem worden uitgevoerd.

Het doel van het eventueel **vooronderzoek met ingreep in de bodem** is een archeologische evaluatie van het terrein. Dit houdt in dat het archeologisch erfgoed opgespoord, geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt en dat de potentiële impact van de geplande werken op de archeologische resten wordt bepaald. De hiervoor aangewezen methoden zijn archeologische boringen, proefputten en/of proefsleuven. Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om een eventuele site *in situ* te behouden of, indien dit niet kan, het opstellen van een programma van maatregelen voor vervolgonderzoek (ruimtelijke afbakening, diepteligging, strategie, doorlooptijd, te voorziene natuurwetenschappelijke onderzoeken en conservatietechnieken, voorstel onderzoeksvragen) in de vorm van een opgraving.

1.1.3 Aanleiding

Naar aanleiding van een stedenbouwkundige omgevingsvergunningsaanvraag heeft BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota opgemaakt. Op het terrein zal door de initiatiefnemer een nieuwbouw gerealiseerd worden. De geplande werken impliceren aanzienlijke bodemingrepen (waaronder de aanleg van funderingen) die qua omvang een directe bedreiging betekenen voor potentieel aanwezig archeologisch erfgoed. Eens het archeologisch bodemarchief aangetast of vernield wordt, betekent dit een onomkeerbaar informatieverlies.

De totale oppervlakte van het plangebied *Ardoorie, Ter Vlucht* bedraagt ca. 4,45 ha. Het valt buiten een beschermde archeologische site, ligt niet in een archeologisch vastgestelde zone en komt niet voor op de kaart met gebieden waarin geen archeologische waarden (meer) te verwachten zijn (GGA, gebieden geen archeologie).³

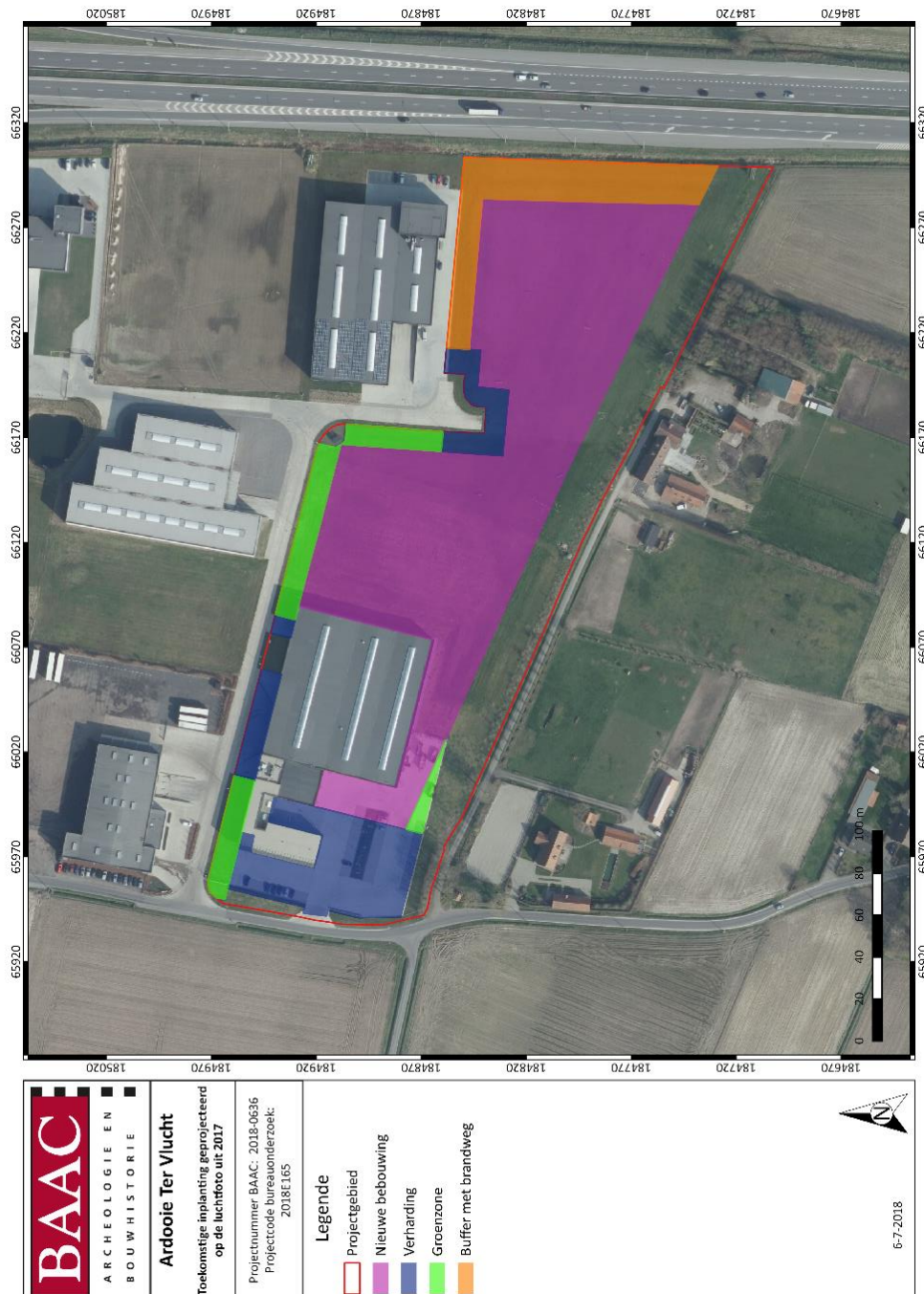
Daarnaast werden voor het plangebied en de directe omgeving geen waarden voor 'beschermde onroerend erfgoed' opgenomen in het Geoportaal. Aangezien het plangebied in een agrarisch gebied ligt en de totale oppervlakte van de bodemingreep 5.000 m² of meer bedraagt (21.419 m²), is volgens

³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017

het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 een archeologienota vereist. Deze bekrachtigde archeologienota wordt bij de stedenbouwkundige omgevingsvergunningsaanvraag gevoegd.

1.1.4 Geplande werken en bodemingrepen

De opdrachtgever plant op het terrein de productiehal van het bedrijf ruim uit te breiden. Hierbij worden eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden onherroepelijk vernietigd. De aard en omvang van de ingrepen worden hieronder beschreven.

Figuur 3: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting⁴ op orthofoto⁵

⁴ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

⁵ AGIV 2018d

Reden van de ingreep

Het huidige gebouw bestaat uit een deel kantoorgebouw, showroom en een grote productiehal die een oppervlakte heeft van 4.877,01 m². Deze productiehal wordt in de toekomstige plannen naar het oosten uitgebreid. Ook de parking in het westen zal heraangelegd worden. Aan de noordrand wordt een groenzone en verharding aangelegd terwijl in het oosten een buffer ligt waar een brandweg zal worden aangelegd.

Verharding in het westen met parking

Deze zone zal heraangelegd worden in betonverharding. De huidige knotwilgen zullen hiervoor verwijderd worden. Zowel aan de westzijde als zuidzijde van het kantoorgebouw/showroom zullen parkeerplaatsen voorzien worden.

Productiehal

De grootste deel van het onderzoeksterrein wordt ingenomen door een nieuwe productiehal. Dit gebouw zal 20.419 m² groot worden. De fundering van het gebouw zal bestaan uit funderingssokkels (ca. 1.60 m³), die in een grid van 12 m bij 36 m geplaatst worden. Onder deze funderingssokkels komt een funderingspaal. Hoe diep deze palen worden ingeheid, wordt bepaald tijdens een stabiliteitsonderzoek dat wordt uitgevoerd na het verkrijgen van de omgevingsvergunning. De wanden van het nieuwe gebouw worden gefundeerd op een sleuffundering die ca. 70 cm breed en minstens even diep is. De vloer van de hal wordt gefundeerd op een funderingsplaat, die de hele oppervlakte van het gebouw beslaat. Deze vloerplaat dringt tot minstens 90 cm in de bodem door.

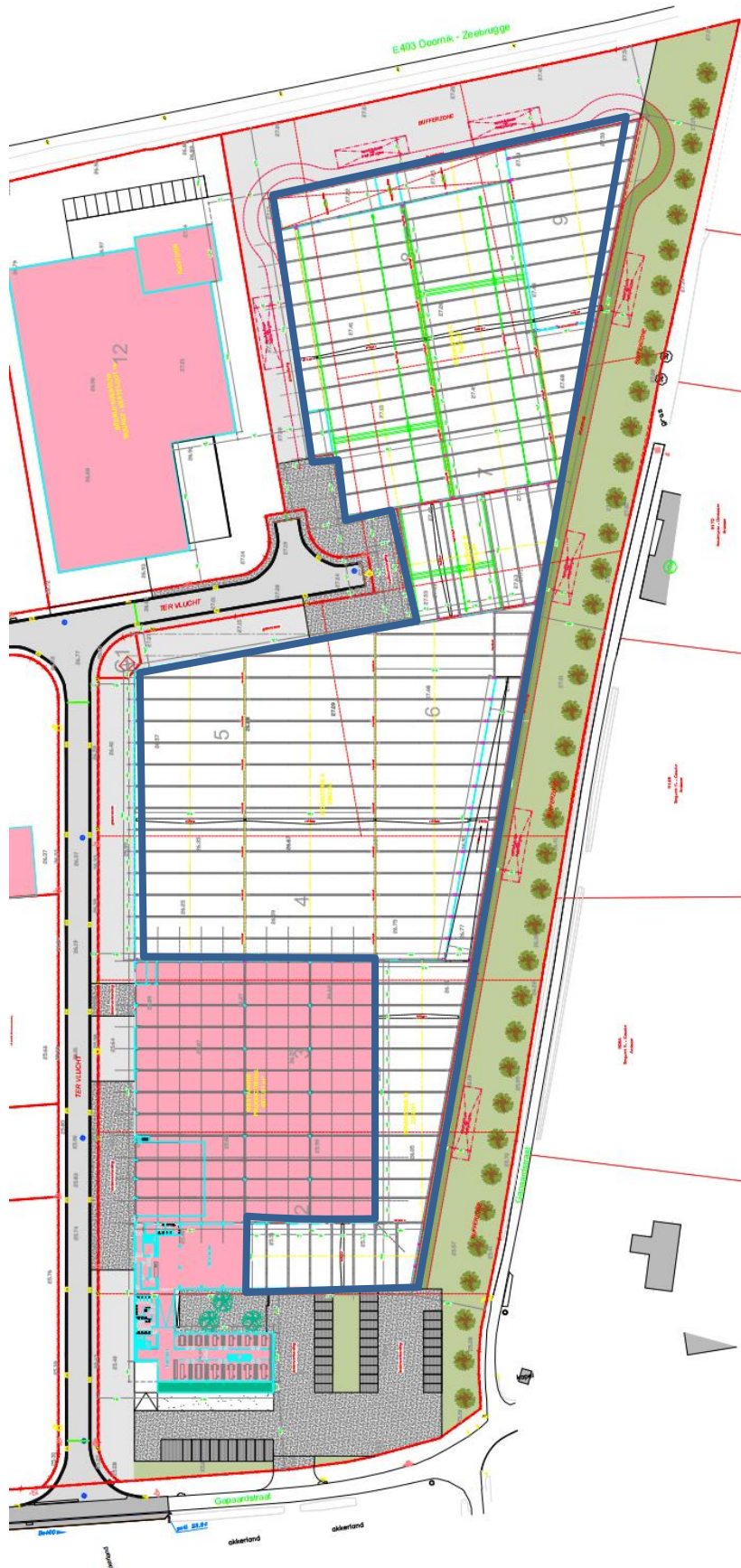
Groenzones en buffer met brandweg

Voor de aanleg van de groenzones en buffer met brandweg gaan gepaard diverse bodemingrepen. Het is realistisch te stellen dat de diepte van deze tussen ca. 0.5 – 1.00 m –mv gesitueerd moet worden.

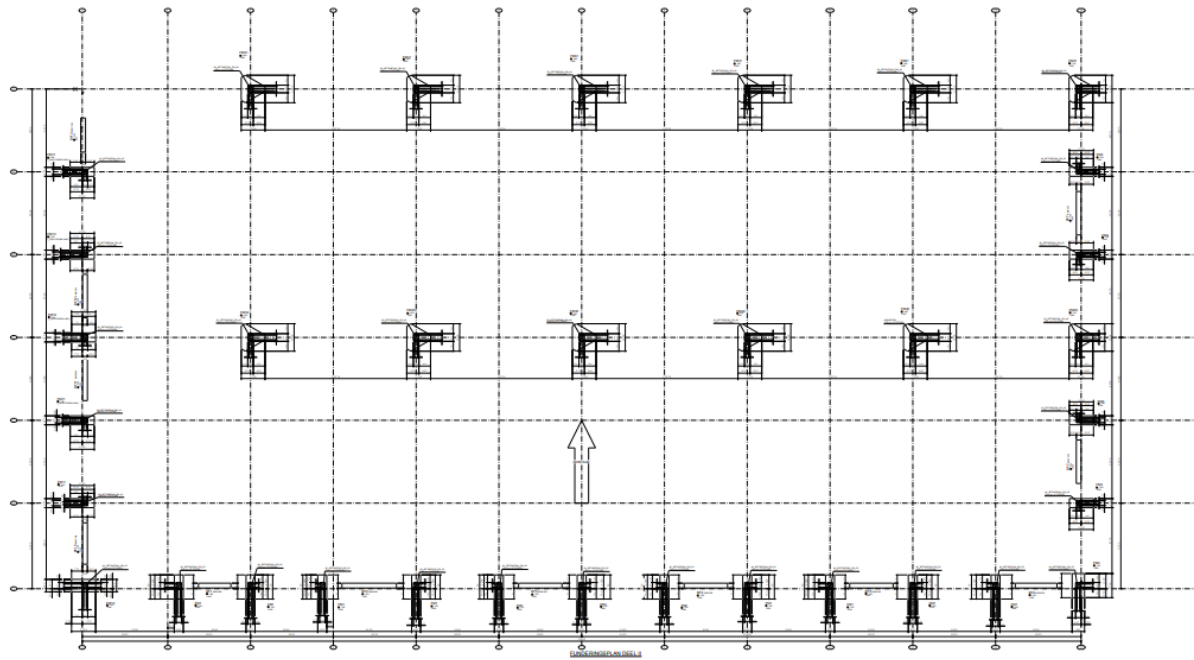
Impactbepaling

Het overgrote deel van de bodemingrepen situeren zich ter hoogte van de toekomstige productiehal. Gezien het vrij dense grid waarin de funderingssokkels ter ondersteuning van dit gebouw worden aangelegd, moet men uitgaan van een belangrijke verstoring van het bodemarchief bij de bouw van de constructie. In deze kan men ook verwijzen naar het verlies van contextuele informatie uit het bodemarchief, ook al zijn de bodemingrepen niet volledig vlakdekkend. Daarnaast vormen ook de omgevingsingrepen – zoals de aanleg/uitbreiding van de parking, aanleg groenzones, buffer en brandweg – een bedreiging voor het bodemarchief.

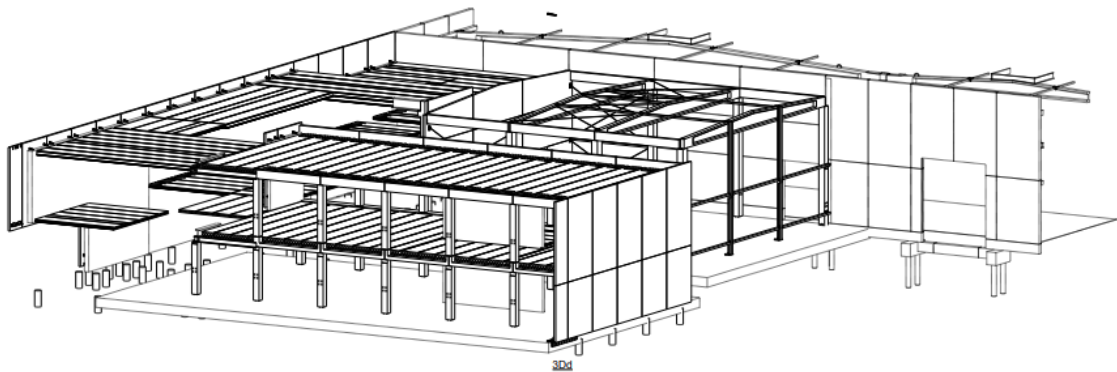
Verder archeologisch vooronderzoek is nodig om deze voorlopige impactbepaling te toetsen aan de concrete inhoud van het bodemarchief. Pas dan kan bepaald worden of en in welke mate mogelijk aanwezige archeologische sites bedreigd worden door de geplande bodemingrepen. Voor de volgende fase(n) van het vooronderzoek lijkt het echter aangewezen uit te gaan van een verstoring van het bodemarchief over heel het onderzoeksterrein.

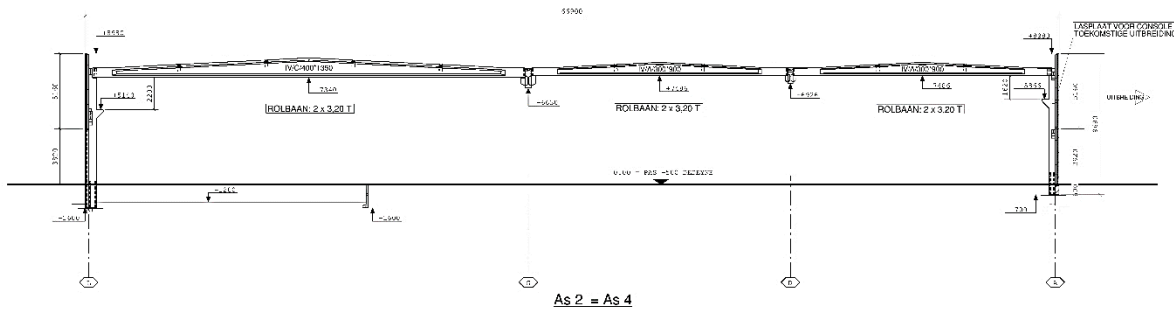
BAAC Vlaanderen Rapport 884

Figuur 5: funderingssokkel centrale productiehal

Figuur 6: isometrische doorsnede van het gebouw, met aanduiding van de funderingsplaat en ondersteunende funderingssokkels

Figuur 7: Typedoorsnede van de toekomstige inplanting⁶

1.1.5 Randvoorwaarden

Vanwege het feit dat er nog constructies/bouwelementen (deel huidige parking) op het terrein staan die moeten worden gesloopt, is het enkel mogelijk een bureauonderzoek uit te voeren. De sloopvergunning maakt immers onderdeel uit van de omgevingsvergunning waar deze archeologienota betrekking op heeft. Elk vooronderzoek buiten het bureauonderzoek wordt uitgevoerd na het verlenen van de omgevingsvergunning en de sloop van de betreffende constructies. Dit onderzoek wordt vervolgens gerapporteerd in een nota.

⁶ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

1.2 Werkwijze en strategie

Een bureauonderzoek kadert binnen een archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem. Het archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem bereikt het doel van archeologisch vooronderzoek zonder de mogelijk aanwezige archeologische resten wezenlijk aan te tasten. Het bureauonderzoek bereikt het doel van archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem door de studie van gekende of ontsloten informatiebronnen.

1.2.1 Onderzoeksvragen

Volgende onderzoeksvragen zullen in dit bureauonderzoek behandeld worden:

- Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens en welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken?
- Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar over de dikte en de opbouw van het aanwezige bodemarchief?
- Zijn er archeologische waarden aanwezig binnen het onderzoeksterrein?

Indien er archeologische waarden aanwezig zijn binnen het onderzoeksterrein:

- Wat is de aard van deze waarden?
- Wat is de bewaringstoestand van deze waarden?
- Betreft het behoudenswaardige archeologische waarden?
- Wat is de relatie tussen deze waarden en het landschap?
- Wat is de impact van de geplande bodemingrepen op deze waarden?

1.2.2 Heuristiek

Het doel van het bureauonderzoek is de formulering van een archeologische verwachting van de onderzoekslocatie. Deze verwachting wordt opgesteld op basis van gekende landschappelijke, geologische, archeologische, historische en geografische bronnen.

Een eerste stap bij het formuleren van een archeologische verwachting voor de onderzoekslocatie is deze te situeren binnen een breder landschappelijk kader. Hierbij wordt beroep gedaan op de gekende geografische en geologische bronnen en kaarten.

Administratieve en geografische kaarten:

- GRB/kadasterkaart
- Topografische kaart
- Orthofoto
- Tertiairgeologische kaart
- Quartairgeologische kaart

- Bodemkaart

De geomorfologische kaart werd geconsulteerd en besproken binnen deze studie maar wegens eigendomsrechten niet weergegeven.⁷

De basis van de desktopstudie bestaat verder uit een historische studie van de onderzoekslocatie en zijn directe omgeving. Hierbij wordt de gekende archeologische en historische vakliteratuur over de onmiddellijke omgeving van het plangebied geconsulteerd.

Een bijkomende belangrijke bron van informatie is het historisch kaartmateriaal. Op basis van deze oude kaarten kan een beeld worden gegeven van de evolutie van de bebouwing in het plangebied door de eeuwen heen, maar met dien verstande dat de draad slechts kan opgepikt worden vanaf het moment dat de eerste kaarten voor het gebied verschenen. Bovendien is de afwezigheid van bebouwing op deze kaarten geen garantie dat er niets geweest is. In de beginperiode van de cartografie werden voornamelijk grotere nederzettingen en belangrijke bouwwerken zoals stadsomwallingen, kerken, kloosters en kastelen weergegeven en was er geen of weinig aandacht voor de burgerlijke architectuur. Het was vaak niet de bedoeling om de huizen in detail of juist weer te geven. Pas vanaf de 19^e eeuw verschijnen de eerste gedetailleerde kadasterkaarten. Naast de gangbare historische kaarten is ook Cartesius geraadpleegd.⁸ Deze kaarten gaven echter weinig aanvullende info waardoor ze in deze nota niet zijn toegepast.

Volgende historische kaarten werden opgezocht en geanalyseerd:

- CAI-kaart
- Ferrariskaart
- Atlas der Buurtwegen
- Poppkaart
- Vandermaelenkaart

De CAI-kaart wordt weergegeven met het grootschalig referentiebestand als onderkaart. De onmiddellijke omgeving rondom wordt op de Ferraris-, Atlas der Buurtwegen, Popp- en Vandermaelenkaart besproken. De beschrijving gebeurde onder meer op basis van de legende uit *België in kaart*.⁹ Indien er een bijzondere locatie op te merken is, wordt deze, indien mogelijk, vernoemd bij naam en uitgebreider beschreven. De historische en archeologische kaarten worden gebruikt om een historisch-archeologische interpretatie van de locatie te bekomen.

Er werden externe specialisten betrokken bij dit onderzoek. De heemkundige kring van Ardooie werd hiervoor gecontacteerd. Op het moment van schrijven werd nog geen aanvullende informatie ontvangen. Verder werd er geen wetenschappelijke advisering ingewonnen bij derden.

⁷ DE MOOR & MOSTAERT 1993

⁸ CARTESIUS 2018

⁹ BEYAERT et al. 2006

1.3 Assessmentrapport

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de beschikbare kennis inzake bodemkunde, geomorfologie, historie, cartografie en archeologie met betrekking tot het plangebied en omgeving. Deze informatie vormt de basis voor de archeologische verwachting van het onderzoeksgebied.

1.3.1 Landschappelijk kader

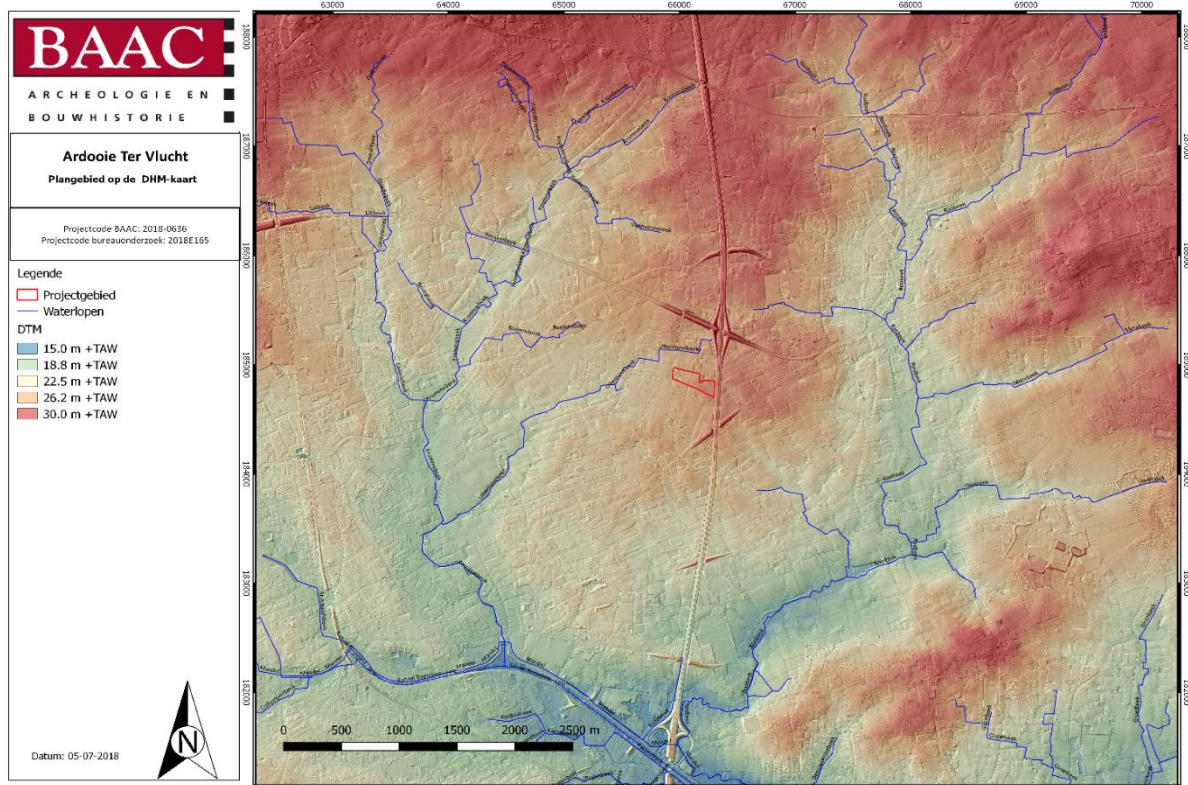
Hieronder volgt een overzicht van het grondgebruik en de aardkundige, hydrografische en fysisch-geografische gegevens van het plangebied.

Topografische situering

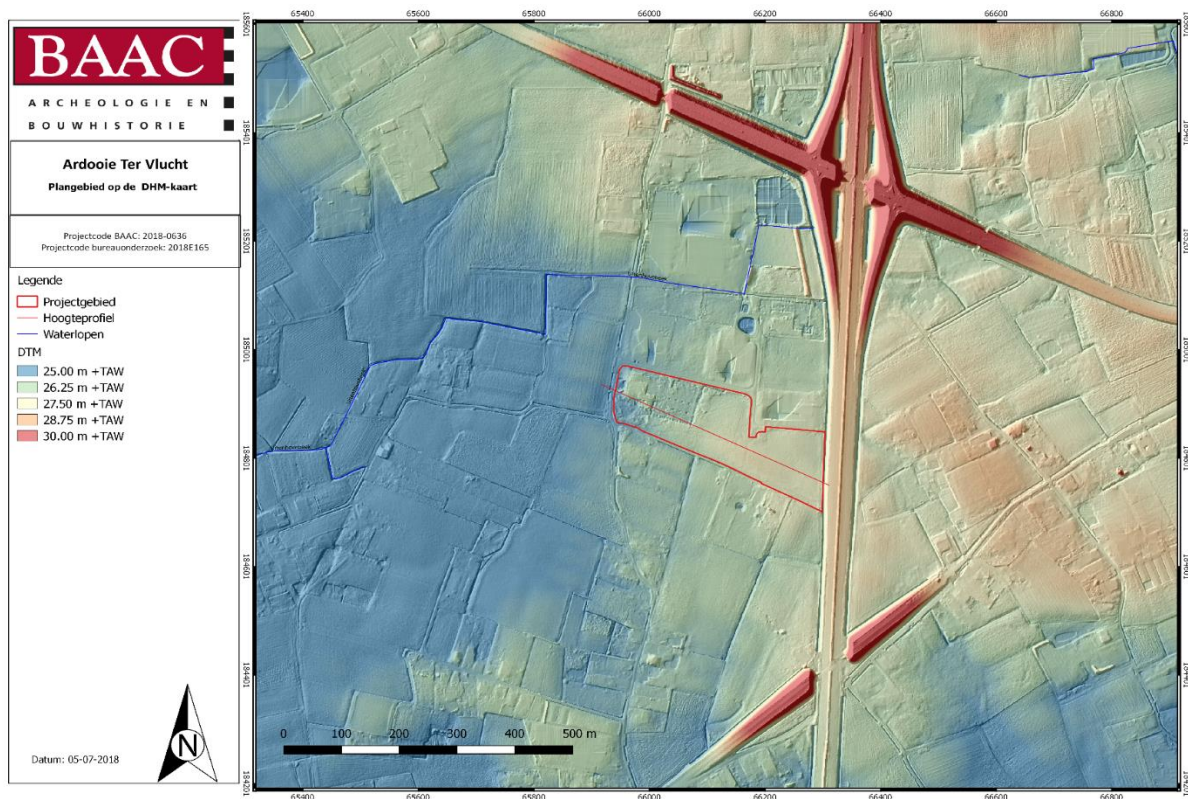
De exacte locatie van het plangebied is weergegeven op vorige topografische kaarten (Figuur 1 en Figuur 2). Het plangebied Ter Vlucht is gelegen aan de Gapaardstraat te Ardooie (West-Vlaanderen). Aan de noordzijde ligt het projectgebied aan de straat Ter Vlucht. Verder ten noorden is er de op-en afrit Roeselare-Beveren en de R32 (de ring van Roeselare). De autosnelweg E403/A17 loopt langsheen de oostzijde in noord-zuidelijke richting. Het projectgebied hoort bij het industrieterrein Ter Vlucht dat momenteel in ontwikkeling is. Ondanks de bijkomende bebouwing heeft de directe omgeving nog voornamelijk een landelijk karakter. Het projectgebied is deels bebouwd en het centrale en oostelijke deel bestaat uit grasland. In de omgeving komen voornamelijk akkers voor met hier en daar weides. Bossen zijn zo goed als afwezig. Naast verschillende hoeven komen steeds meer bedrijven voor.

De omgeving van het plangebied loopt naar het noorden op tot een hoogte die de 50 m +TAW nadert (Figuur 8). Dit gebied behoort tot de Cuesta van Tielt. Naar het zuiden toe ligt het landschap lager waar het interfluvium van het Leiedal gelegen is. De Mandel stroomt op ca. 3 km ten zuiden van het projectgebied. De Uitenhovenbeek die op 180 m van het projectgebied gelegen is stroomt naar het zuiden en sluit vervolgens aan op de Mandel.

Het plangebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) op een hoogte van 26,28 m +TAW. Dit is ook het 0-peil voor de toekomstige werken. Het plangebied ligt grotendeels tussen 26 en 27 m +TAW. In het oosten ligt het terrein hoger vanwege de ligging van de autosnelweg. Naar het westen toe helt het terrein wat af omdat de Uitenhovenbeek iets verder gelegen is. Deze waterloop is gelegen net onder 24 m +TAW (Figuur 9 en Figuur 10).

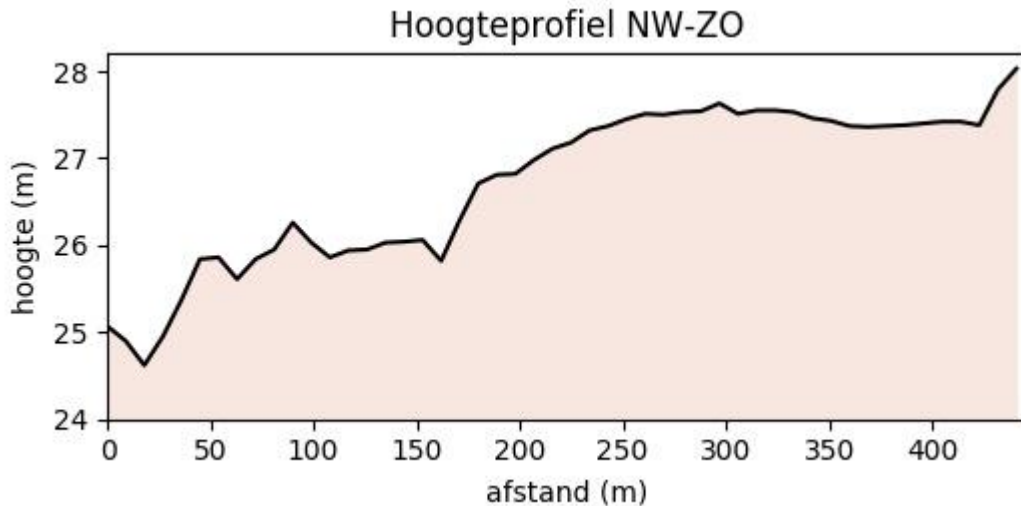
Figuur 8: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM)¹⁰

Figuur 9: Plangebied en hoogteprofielen op het DHM¹¹

¹⁰ AGIV 2018b

¹¹ AGIV 2018b

Figuur 10: Hoogteverloop terrein¹²

Landschappelijke en hydrografische situering

In geomorfologisch opzicht bevindt de regio van het plangebied zich op een zuidelijke uitloper van het zandlemig Plateau van Tielt, met een westelijke overgang naar het Land van Kortrijk-Roeselare.¹³ Tussen deze Cuesta van Tielt en de Mandelvallei ligt de depressie van Ardooie waartoe het plangebied behoort (Figuur 8).¹⁴

Op een afstand van 180 m ten noorden en ten westen van het projectgebied loopt de Uithovenbeek. Deze beek loopt zuidwaarts en mondt uiteindelijk uit in de Mandel die op 3 km ten zuiden stroomt. Verder is er nog de Roobeek die doorheen Ardooie eveneens zuidwaarts en op 1,8 km ten oosten van het projectgebied loopt. Al deze beken en rivieren behoren tot het Leiebekken.

Paleogeen en Neogeen (Tertiair)

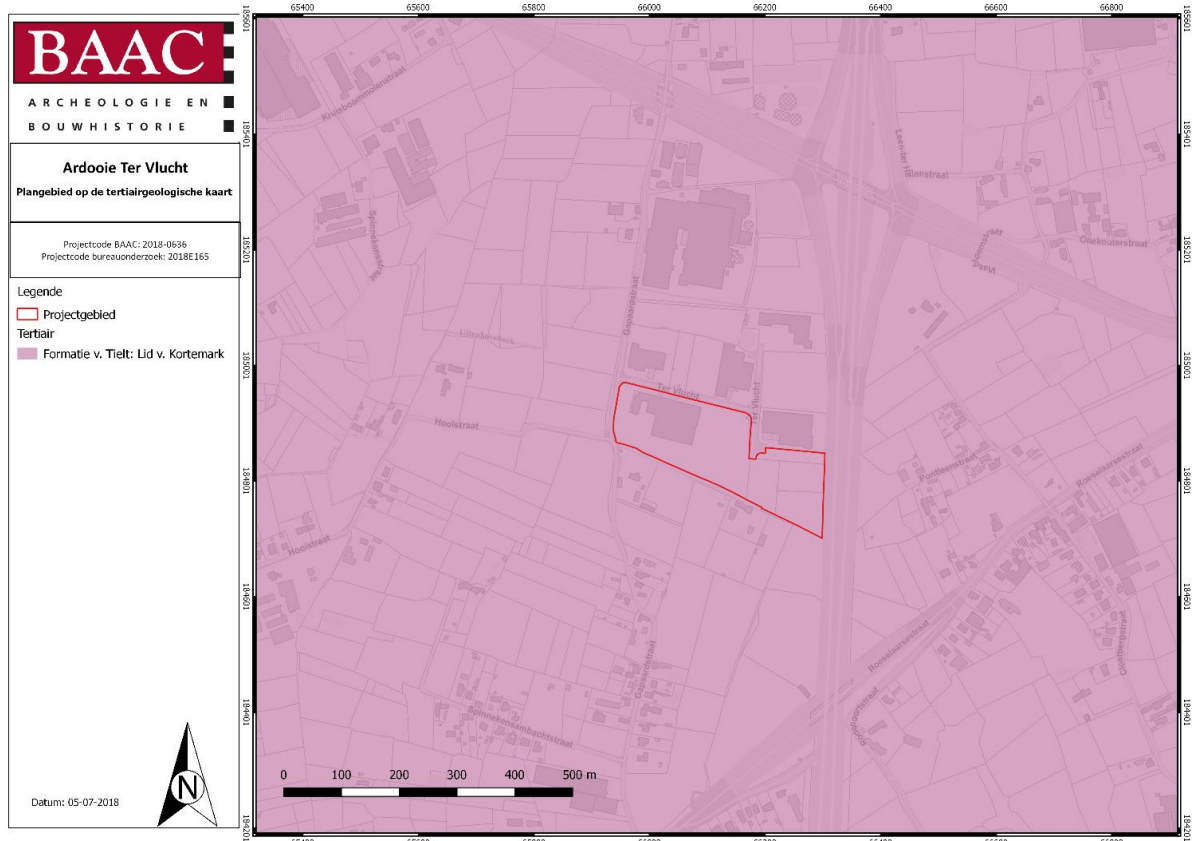
De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door afzettingen van het Lid van Kortemark dat deel uitmaakt van de Formatie van Tielt. Het Lid van Kortemark wordt gekenmerkt door grijze tot groengrijze klei tot silt afgewisseld met dunne banken zand en silt. Op basis van geologisch boringen in de nabijheid van het projectgebied bevindt de top van het tertiair zich tussen 0,5 en 2 m -mv.¹⁵

¹² AGIV 2018b

¹³ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/125630>

¹⁴ Van der Dooren en Pawelczak 2017: 21 met verwijzing naar: J. Denis 1992

¹⁵ DOV Vlaanderen 2018.

Figuur 11: Plangebied op de tertiairgeologische kaart¹⁶

Quartair

Op de quartairgeologische kaart (1:200.000) is het plangebied gekarteerd als profieltype 1. Bovenop het tertiaire pakket zijn eolische sedimenten van het weichseliaan (laat-pleistocene), mogelijk vroeg-holoceen en/of hellingsafzettingen uit het quartair afgezet.¹⁷

Op de geologische kaart met schaal 1:50.000 is het plangebied te zien op de grens van twee kaartbladen. In het westen is de ondergrond aangeduid als 1 (roze) en 4 (geel) terwijl het oosten als h (donker roze) en H (licht roze) is aangeduid.

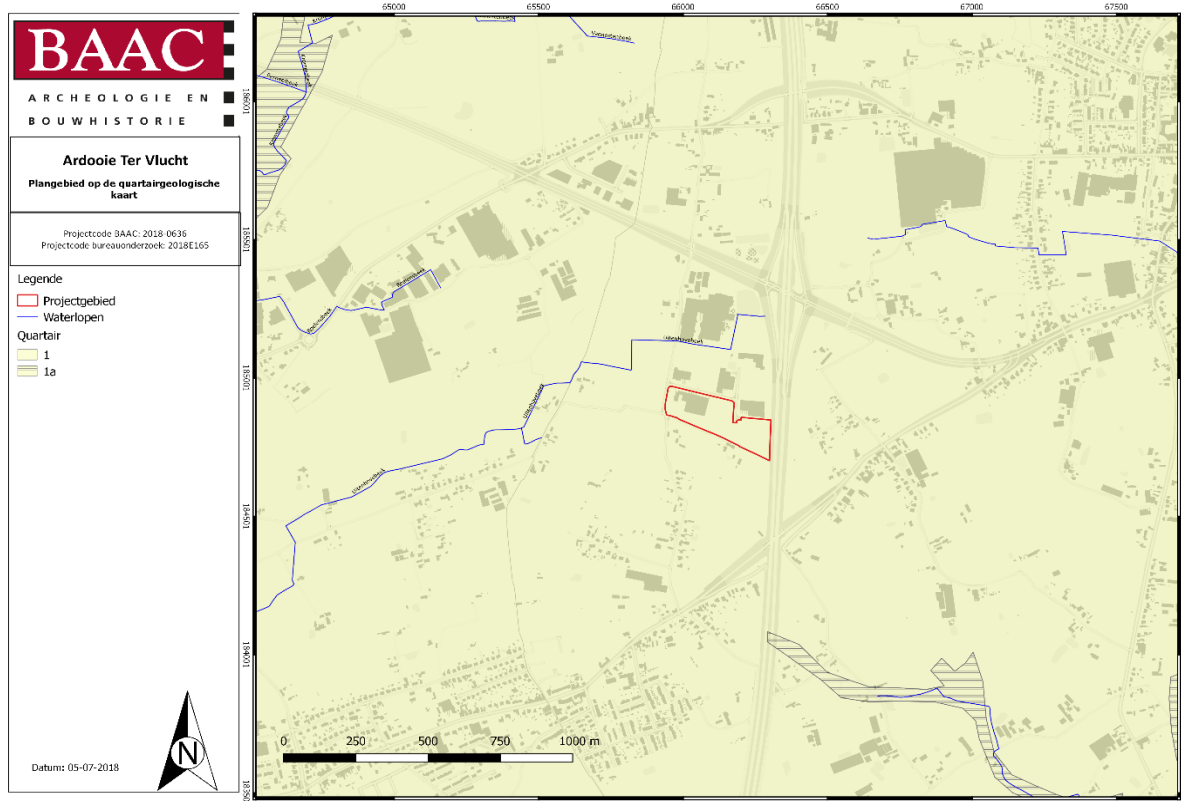
Nummer 1 wijst op zandige tot zandlemige eolische afzettingen die bovenaan homogeen zijn maar onderaan bestaan uit een alternatie van zand-en leemlagen, terwijl nummer 4 wijst op zandig tot zandlemige afzettingen ontstaan door hellingsprocessen.¹⁸

De aanduiding 'h' wijst op de aanwezigheid van quartaire lemige hellingsafzettingen terwijl 'H' wijst op quartaire zandige hellingsafzettingen.

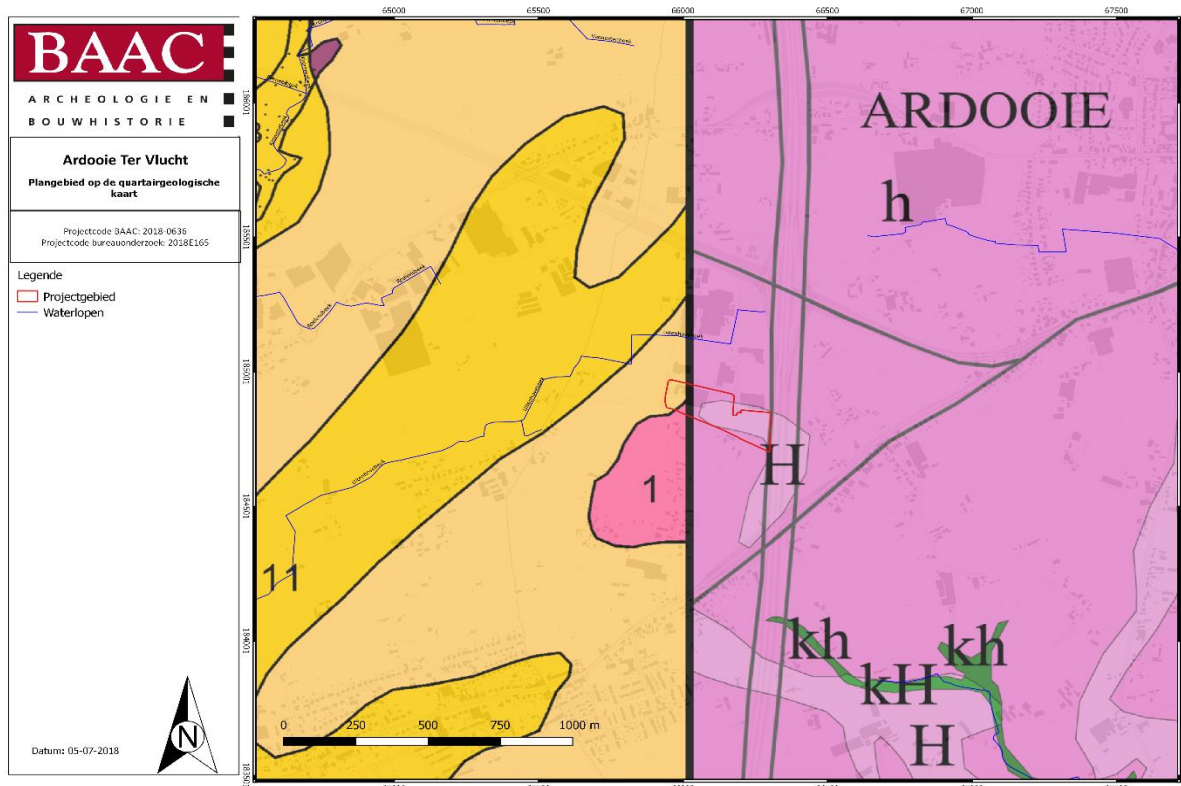
¹⁶ DOV VLAANDEREN 2018b

¹⁷ DOV Vlaanderen 2018

¹⁸ Quartairgeologische kaart – Kaartblad 29 Kortrijk

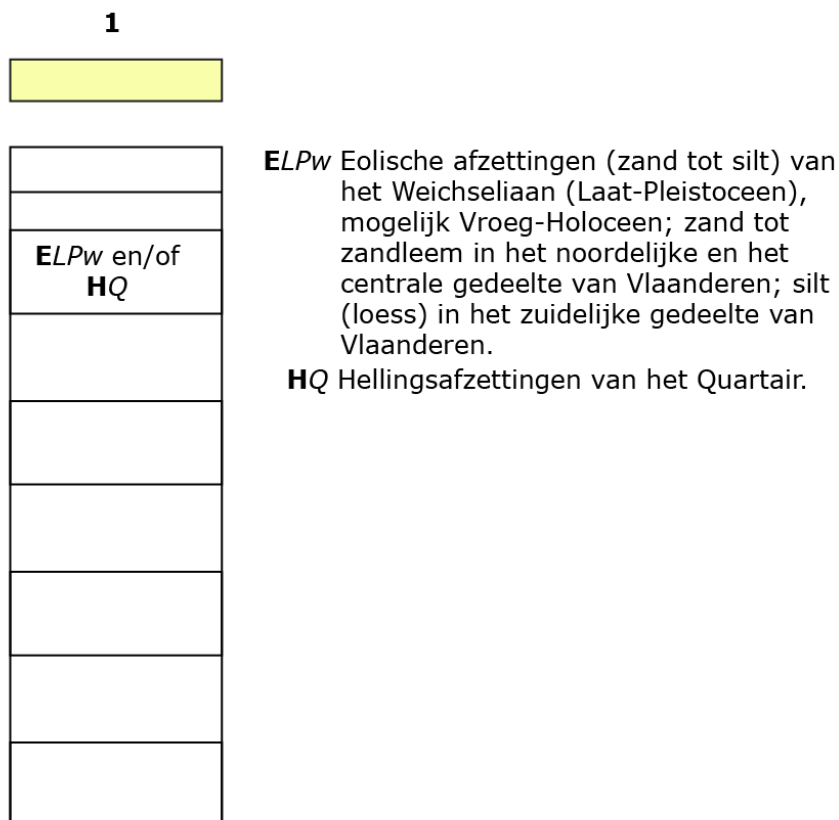
Figuur 12: Plangebied op de kwartaargeologische kaart 1:200.000¹⁹

Figuur 13: Plangebied op de kwartaargeologische kaart 1:50.000²⁰

¹⁹ DOV VLAANDEREN 2018c

²⁰ DOV VLAANDEREN 2018c

Figuur 14: Kenmerken van de quartairgeologische kaart betreffende het plangebied²¹

Bodem

Op de bodemkaart van Vlaanderen is de bodem in het plangebied gekarteerd als volgt:

- Pcc: Matig droge licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont

De bouwvoor is grijsbruin, 25-30 cm dik en goed humeus, Bij de gedegradeerde eenheden met verbrokkelde textuur B, werd bij de in cultuurname een deel van de uitlogingshorizont met de bouwvoor vermengd tot een homogeen goed humeuze Ap, waaronder een bruingele overgangshorizont, 20-30 cm dik, voorkomt. De verbrokkelde textuur B situeert zich tussen 50 en 80 cm. Veel Pcc gronden zijn beïnvloed door de Tertiaire onderliggende formaties welke op wisselende diepte een gevarieerd substraat vormen. Zoals alle matig droge licht zandleemgronden zijn deze bodems gemakkelijk te bewerken en weinig beperkt. De waterhuishouding is gunstig maar de bodems met klei of klei-zand substraat kunnen een lichte wateroverlast vertonen in de winter. Dergelijke bodems bevinden zich in het zuiden van het plangebied.

- Lfp(o): Zeer natte zandleembodem zonder profiel

De Lfp serie kenmerkt zeer natte, zeer sterk gleyige, colluviale of alluviale grondwatergronden met reductiehorizont, welke begint op 40-80 cm. De humeuze bovengrond is normaal ongeveer 25 cm dik, soms meer ontwikkeld (. . . p2) . Intense roestverschijnselen komen er in voor. De zwak humeuze overgangshorizont van het gereduceerde materiaal is bleekgrijs en vertoont roestverschijnselen. De reductiehorizont is blauwgrijs, uitzonderlijk komt een

²¹ DOV VLAANDEREN 2018c

bedolven textuur B voor onder het colluvium (p(c)), in andere gevallen wordt het profiel zandiger (. . . z) of zwaarder (. . . y) met de diepte. De Lfp bodems worden algemeen overstroomd in de winter en blijven nat in de zomer. Ze worden meestal als hooiweiden uitgebraat. Ze bevinden zich zowel in het westen als in het noorden van het plangebied, waar het terrein ook iets lager gelegen is.

- Pdc: Matig natte licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont

Bij deze matig natte (soms matig droge) bodems op licht zandleem is de humeuze bovengrond homogeen en goed ontwikkeld grijsbruin en gemiddeld 30 cm dik. De verbrokkelde textuur B is zwak ontwikkeld en begint op 40-60 cm. Deze bodems zijn te nat in de winter, soms iets te droog in de zomer. De Pdc gronden zijn geschikt voor alle akkerteelten en goed voor weide. De bodems komen vooral voor in depressiegebieden van het licht zandleemgebied. De bodems komen in het projectgebied voor in het westen en centraal in het noorden.

- Scc: Matig droge lemig zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont

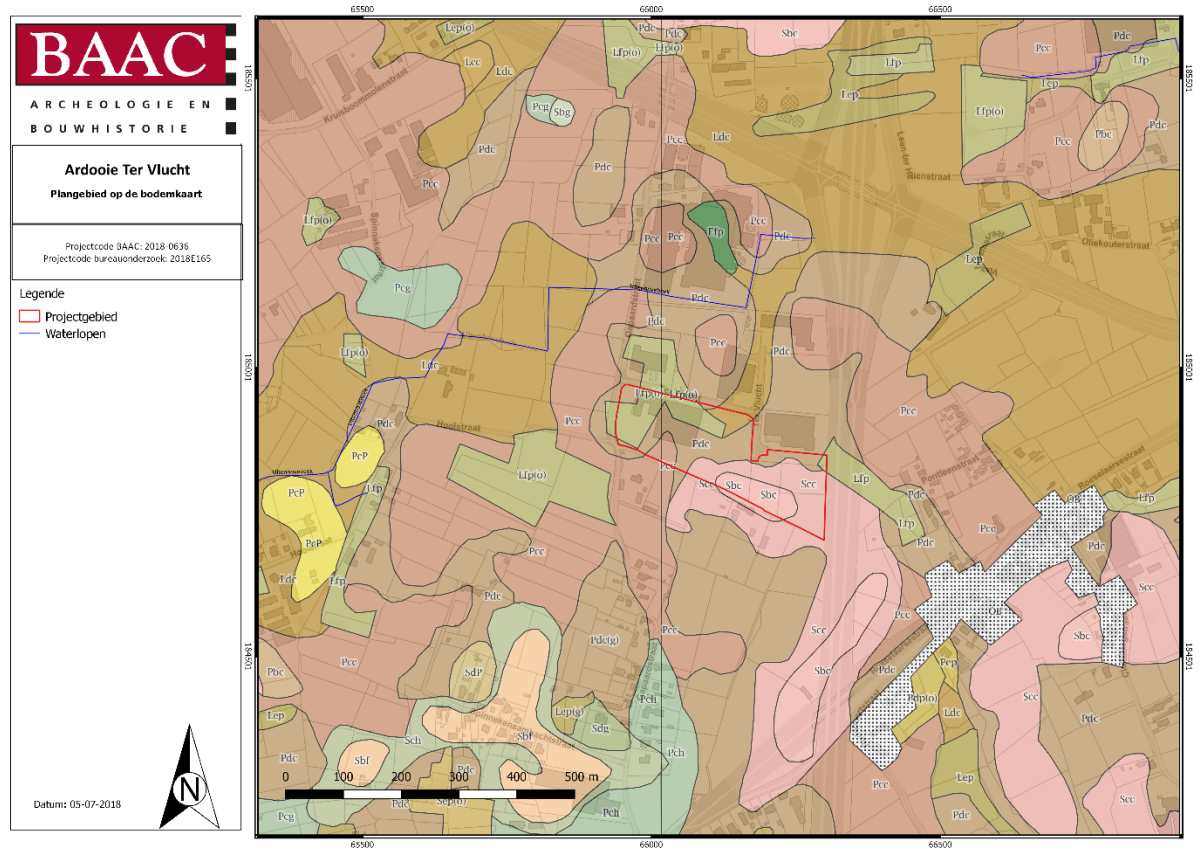
Bij deze matig droge lemige zandgronden ligt de humustoestand van de bouwvoor geassocieerd met de profielontwikkeling zoals vermeld bij de droge lemige zandgronden; het humusgehalte kan wel iets hoger liggen. Roestverschijnselen beginnen tussen 60 en 90 cm. De waterhuishouding is goed in de winter; in droge zomers kan droogtegevoeligheid zich manifesteren. Het grootste deel van het zuidoosten van het plangebied bestaat uit Scc-bodems.

- Sbc: Droge lemig zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont

Deze modale droge lemige zandgronden hebben een bouwvoor van 20-30 cm dik en deze bouwvoor heeft een grijsbruine kleur. Roestverschijnselen beginnen tussen 90 en 120 cm. De bodems hebben een gunstige waterhuishouding in de winter, maar zijn zeer droogtegevoelig in de zomer. Deze bodem komt in het zuidwesten van het projectgebied voor waar het terrein het hoogst gelegen is.

- Ldc: Matig natte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont

De Ldc series zijn matig natte, matig gleyige zandleemgronden met donker grijsbruine bouwvoor. Onder de Ap komt een bleekbruin uitgeloopte horizont voor die aan de contactzone met de textuur B zwakke roestverschijnselen vertoont. De textuur B is gaaf maar met roest gevlekt bij Ada; bij Ldc is de textuur B verbrokken, sterk gevlekt en door oxydo-reductieverschijnselen met bruinrode en grijze vlekken doorweven. Soms wordt het materiaal zwaarder of zandiger in de diepte. Heel dikwijls komt op wisselende diepte het Tertiair substraat voor. Boven het klei- of klei-zandsubstraat komt veelal een roestige band voor ten gevolge van het stagnerend water. Roestverschijnselen beginnen globaal in het bovenste deel van de textuur B. Deze bodems zijn te nat in de winter, blijven lang fris in de lente en zijn algemeen goed vochthoudend in de zomer. Deze bodem komt beperkt in het noorden van het plangebied voor.

Figuur 15: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen²²

²² DOV VLAANDEREN 2018a

1.3.2 Historisch kader

Het plangebied ligt in de huidige gemeente Ardooie (West-Vlaanderen). In de historische bronnen komt de gemeente pas voor in 847 als Hardoia. Later komen ook volgende schrijfwijzen voor: Herdoie (970), Hardoge (1088), Hardoie (1209 en 1222), Ardoie (1223) en Ardoia (1225).²³ Etymologisch wordt de naam "Ardooie" verklaard als slechte ("hardu") alluviale grond langs een waterloop ("agwî"), Ardooie ontstond immers op de aangeslibde meersen van de Ro(de)beek. Een oudere verklaring volgens J. Claerhout duidt op een ploegland of veld ("ard") met waterige bodem ("ahwa").²⁴

Oudste vondsten binnen de gemeente dateren uit het neolithicum (zie ook 1.3.4). Vanaf de vroege middeleeuwen treedt Ardooie duidelijk de geschiedenis in. Vermoedelijk vormt Ardooie een primitieve parochie die in de 6de of 7de eeuw gekerstend werd. De parochie wordt in de volgende eeuwen dan ook voor het eerst bij naam benoemd. In 899 was reeds sprake van de "villa Hardoia", in 1140 van de "villa sancti Amandi qui vocatur Hardoia", waarbij de "villa" op een grote landbouwnederzetting duidt.

Tijdens het ancien regime met zijn feodale structuur behoort het grondgebied van de parochie Ardooie grotendeels tot het Brugse Vrije en voor een klein deel tot de kasselrij (Zaal) van Ieper. De parochie wordt verdeeld in een lappendeken van diverse afzonderlijke heerlijkheden en achterlenen. Het centrum van de dorpsheerlijkheid van Ardooie (opperhof - neerhof) bevond zich aan de zuidzijde van de dorpskern, ter hoogte van het huidige Prinsenhof. De heren van Ardooie resideerden er in het kasteel van Ardooie, gelegen op de omwalde motte ten zuiden van de Brugstraat, ten westen van de Blekerijstraat. Nijverheid situeert zich voornamelijk op gebied van linnenweverij. Onder meer wordt in 1402 door Ardooise wevers linnen verkocht aan Brugse kooplui. In 1453 wordt het dorp geplunderd door Gentenaars tijdens de opstand tegen de hertog van Bourgogne Filips de Goede.

Ook in de loop van de 16de eeuw wordt Ardooie een aantal malen geplunderd. Verder dateren verschillende molens uit deze periode. De plunderingen duren verder in de 17de eeuw en gaan gepaard met legerlasten en brandstichtingen in het kader van verschillende oorlogen. Desondanks stijgt de bevolking zowel in de 17de als de 18de eeuw. In de 18de en 19de eeuw spelen de weef- en maalnijverheid een belangrijke rol.

Onder het bestuur van Maria-Theresia (1740-1780) gebeuren diverse wegen- en infrastructuurwerken, onder meer ter verbetering van de verbinding met de nabijgelegen dorpen en steden: de Romeinse heerweg tussen Kortrijk en Brugge, die op enkele plaatsen de Ardooise oostgrens vormt, wordt rechtgetrokken met de aanleg van de steenweg Brugge-Kortrijk in 1750-1752; er worden verscheidene bruggen gebouwd, onder meer de nieuwe Peerdebrug langs de Brugstraat; in 1775 is de steenweg Ardooie-Rijsselende voltooid.

Het economische leven blijft in de 19de eeuw bijna volledig beperkt tot de landbouw en de linnennijverheid. Het hoofdbestaan in Ardooie bestond nog steeds uit kleine landbouwbedrijfjes en weefnijverheid (thuiswevers).

In de 19de eeuw gebeuren enkele ingrijpende openbare werken die het uitzicht van het dorp veranderen. In eerste instantie wordt de bestaande wegeninfrastructuur drastisch vernieuwd en uitgebreid, onder meer de invalswegen worden heraangelegd als steenweg: de Stationsstraat in 1865, de Izegemsestraat in 1873-1875, de Beverensestraat in 1889. In de laatste decennia van de 19de eeuw doen de moderne transportmiddelen hun intrede in Ardooie. In 1880 wordt de spoorlijn Tielt-Lichtervelde geopend. Deze spoorweg maakt deel uit van de verbinding Deinze-Adinkerke. Te Ardooie wordt daarvoor een stationsgebouw opgetrokken. In 1889 wordt de stoomtramlijn Hooglede-

²³ <http://bouwstoffen.kantl.be/tw/facsimile/?find=ardooie>

²⁴ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/125630>

Roeselare-Ardooie-Zwevezele-Tielt aangelegd (via Roeselaarsestraat - Motestraat - Monseigneur Roelensstraat - Stationsstraat).

Rond de eeuwwisseling ontstaat kleine ambachtelijke industrie en nijverheid. In het begin van de 20ste eeuw worden het merendeel van de Ardooise molens afgebroken. Tijdens de Eerste Wereldoorlog ligt Ardooie in "Etappengebied", op 25 km van het front, wat verbodsbepalingen en stijgend voedseltekort met zich meebrengt. Het dorp krijgt ook een Ortskommandant. In 1917 is korporaal Adolf Hitler enkele maanden in Ardooie gekantonneerd, waar hij enkele aquarellen van de kerk maakt. In oktober 1918 blaast de Duitse bezetter de Sint-Martinuskerk (toren) op.

In het interbellum verliest de weefnijverheid zijn reuzenaandeel ten voordele van andere bedrijven en bedrijfstakken. Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog wordt Ardooie op 26 mei 1940 het slachtoffer van een Duits bombardement, waarbij onder meer de Sint-Martinuskerk zwaar wordt beschadigd. In 1944 stort in de buurt van de Izegemsestraat een Amerikaanse bommenwerper neer. Het droppen van zijn bommenlast veroorzaakt vernielingen in de Stationsstraat en de Hellestraat, met enkele dodelijke slachtoffers. Op 8 september 1944 wordt Ardooie bevrijd door Poolse pantserdivisies. Na de bevrijding worden een 40-tal nieuwe Mariakapellen opgetrokken en oudere kapellen heringericht. In de jaren 1970-1980 tenslotte wordt de autosnelweg A17/E403 aangelegd, waardoor een aantal straten in de westhoek van de gemeente worden afgesneden.²⁵

Wat de Gapaardstraat betreft kan het omschreven worden als een landelijke rechte straat die de Beverense straat verbindt met de Roeselaarsestraat. Op de Atlas der Buurtwegen (1846) maakte het deel uit van het tracé van de toenmalige "Knollingstraet" die de volledige gemeente van noord naar zuid doorsneed, omschreven als "*Chemin de la ferme Fierens (Beveren) au lieu dit: Elstap, formant en partie la limite du territoire de Beveren*". De doodlopende zijstraat ter hoogte van de huisnr. 23A en 25 wordt op de Atlas nog samen met de Hooistraat en de huidige Pontleenstraat aan de overzijde van de autosnelweg vernoemd als "Pontsleemstraat" en omschreven als "*Chemin du cabaret dit: de Witte Kave à la ferme Verlinde sur la limite de Beveren, traversant le chemin dit: Knollingstraet*". Deze straat loopt langs de zuidgrens van het plangebied.

De "de Gapaard" was een gehucht en gelijknamige herberg rondom het kruispunt met de Beverensestraat. Het toponiem "Gapaard" wordt volgens De Flou al vermeld in 1562: "den Gapaert" als benaming voor een hofstede, in 1688 is sprake van "de herberghe den gapaert". In 1889 wordt de "Gapaardhoek" vermeld als wijknaam. De naam is ook te zien op de kaart van Ferraris.

De Ferrariskaart (1770-1778) geeft reeds verspreide hoeves en landelijke bebouwing weer. Onder meer nr. 23A, thans restaurant 't Stil Genot, met vernieuwd en witgekalkt woonhuis, ouder landgebouw onder zadeldak in mechanische pannen en met gedichte muuropeningen en aanbouw. Op de Atlas der Buurtwegen (1846) slechts weergegeven als woning met klein bijgebouw. Nr. 25, met twee volumes afgebeeld op Ferraris, thans gerenoveerde hoeve met nieuw woonhuis, verbouwde stal en schuur, gelegen net ten zuiden van het plangebied. Ook de woning nr. 22 klimt in kern vermoedelijk op tot de tweede helft van de 18de eeuw, zie voorkomen op de Ferrariskaart (1770-1778): eenlaagsbouw (thans vernieuwd) met haaks verhoogd bijgebouw onder pannen zadeldak, sporen van vlechtingen in de zijgevel aan straatzijde.

In de tweede helft van de 20ste eeuw worden tal van woningen verbouwd of verschijnt nieuwbouw, onder meer nr. 23, Ter Vlucht, nieuwe witgeschilde villa. Het zuidelijke deel van de straat bestaat voornamelijk uit vrijstaande bebouwing uit de tweede helft van de 20ste eeuw.²⁶

²⁵ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/125630>

²⁶ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/125682>

1.3.3 Cartografische bronnen

Een bijkomende belangrijke bron van informatie is het historisch kaartmateriaal. Op basis van deze oude kaarten kan een beeld worden gegeven van de evolutie van de bebouwing in het plangebied door de eeuwen heen, maar met dien verstande dat de draad slechts kan opgepikt worden vanaf het moment dat de eerste kaarten voor het gebied verschenen. Bovendien is de afwezigheid van bebouwing op deze kaarten geen garantie dat er niets geweest is. In de beginperiode van de cartografie werden voornamelijk grotere nederzettingen en belangrijke bouwwerken zoals stadsomwallingen, kerken, kloosters en kastelen weergegeven en was er geen of weinig aandacht voor de burgerlijke architectuur. Het was vaak niet de bedoeling om de huizen in detail of juist weer te geven. Pas vanaf de 19de eeuw verschijnen de eerste gedetailleerde kadasterkaarten. Een concrete huisgeschiedenis is uit het cartografisch materiaal alleen niet af te leiden. De kaarten kunnen wel ondersteunend werken.

Ferraris (1771-1778)

De Ferrariskaarten zijn een verzameling van 275 uiterst gedetailleerde topografische kaarten van de Oostenrijkse Nederlanden. Ze zijn opgemaakt tussen 1771 en 1778 onder leiding van Joseph de Ferraris, een generaal bij de Oostenrijkse artillerie en veldmaarschalk in de Oostenrijkse Nederlanden. Het is de eerste systematische kartering van het Belgische grondgebied.²⁷ Het is tevens de oudste kaart dat nuttige informatie over het projectgebied levert.

Op de Ferrariskaart (Figuur 16) is te zien dat het plangebied deels bebouwd is met woningen. Vermoedelijk gaat het om boerderijen en mogelijke bijgebouwen. Het gebied is deels in gebruik als akker terwijl andere percelen bebost zijn. Echter door de slechte georeferentie dient opgemerkt te worden dat de NW-ZO georiënteerde weg een voorloper is van de Gapaardstraat. Het projectgebied ligt hoogstwaarschijnlijk ten noorden van deze weg. Daar is het gebied volledig in gebruik als akker. Enkel naar het noordwesten toe is een perceel als drassige grond aangeduid. Dit komt ook overeen met de bodemkundige informatie (zie Figuur 15).

Vandermaelen (1846-1854)

Een volgende bron zijn de Vandermaelenkaarten (Figuur 17), die gemaakt zijn door Philippe Vandermaelen. Zijn gedetailleerde (schaal 1:20.000) *Carte topographique de la Belgique* is tussen 1846 en 1854 gemaakt en bestaat uit 250 folio's.²⁸

De zone van het projectgebied is niet ingetekend wat vaak duidt op een gebruik van de bodem als akkergrond. Enkel in het noorden zijn drassige gronden aanwezig. Dit bevestigt het beeld uit het eind van de 18de eeuw. De Gapaardstraat loopt langs de zuidzijde van het projectgebied wat wijst op een beter georeferentie dan de kaart van Ferraris.

Atlas der Buurtwegen (1843-1845)

Een andere 19de-eeuwse kadasterkaart is de Atlas der Buurtwegen (Figuur 18). Deze atlas werd opgemaakt in opdracht van de wetgever en had als doel om ondubbelzinnig aan te duiden welke kleine wegen een openbaar karakter hadden. Per toenmalige gemeente werd een atlas opgemaakt, met uitzondering van een aantal stadskernen.²⁹

In het plangebied is hier duidelijk te zien met de perceelsindeling. Het landgebruik is niet te bepalen maar is vermoedelijk grotendeels als akkerland in gebruik. Ten zuiden en ten westen van het

²⁷ KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË 2018

²⁸ GEOPUNT 2018f

²⁹ GEOPUNT 2018e

plangebied is te zien dat de Gapaardstraat naar het oosten en westen en eveneens het noorden en zuiden doorloopt. Bebouwing is net zoals bij voorgaande kaarten afwezig. In de omgeving is verspreide bebouwing te zien.

Popp (1842-1879)

De Poppkaarten (Figuur 19) zijn het levenswerk van Philippe-Christian Popp (1805-1879). Van 1842 tot aan zijn dood in 1879 werkte hij aan zijn atlas. Ongeveer alle gemeenten van de toenmalige provincies Brabant, Henegouwen, Luik, Oost- en West-Vlaanderen had hij getekend en gedrukt.³⁰

De situatie op de Popp-kaart is erg gelijkaardig aan de situatie op de Atlas der Buurtwegen. Bebouwing blijft afwezig en het grondgebruik is ook hier niet duidelijk af te lezen. Verder is te zien dat de Gapaardstraat in ten zuiden en ten zuidwesten van het plangebied niet is afgebeeld. Enkel een eind ten westen is een deel van het tracé weergegeven.

Orthofoto uit 1971

Bij de orthofoto uit 1971 is te zien dat de percelering anders is dan in de 19de eeuw. Bebouwing blijft afwezig en het landgebruik is nog steeds akkergrond. In het westen van het projectgebied loopt tevens een weg en in het noordwesten is een waterpartij te zien.

Orthofoto uit 1979-1990

Op deze luchtfoto is te zien dat er in het noordwesten een grotere waterpartij aanwezig is. Deze behoort tot een landbouwbedrijf ten noorden van het projectgebied. Bebouwing in het projectgebied blijft afwezig. Ondertussen is de autosnelweg in het oosten wel aangelegd.

Orthofoto uit 2012

Op de luchtfoto van 2012 is te zien dat het westelijke deel van het plangebied in ontwikkeling is. De overige delen zijn in gebruik als akker en zijn onbebouwd. Door deze ontwikkeling in het gebied verdwijnt ook de waterpartij en de weg doorheen het gebied die voordien aanwezig waren. Aan de noordelijke zijde wordt ook een straat aangelegd.

Orthofoto uit 2017

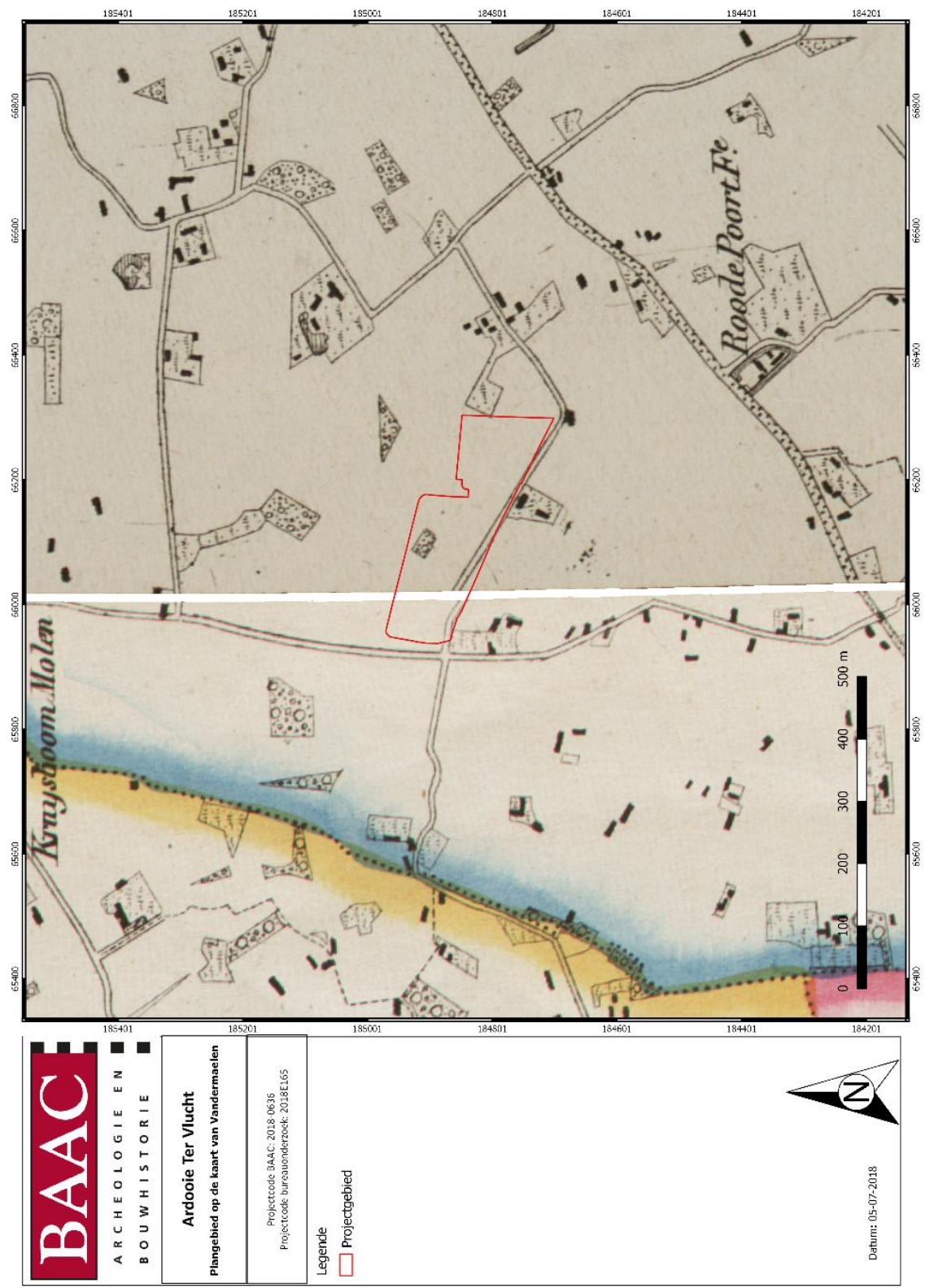
Op deze luchtfoto is de huidige stand van zaken te zien. Zowel het plangebied als de directe omgeving zijn in de laatste jaren verder ontwikkeld. Landbouwgronden werden prijsgegeven ten voordeel van nieuwe industrie.

³⁰ KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË 2018

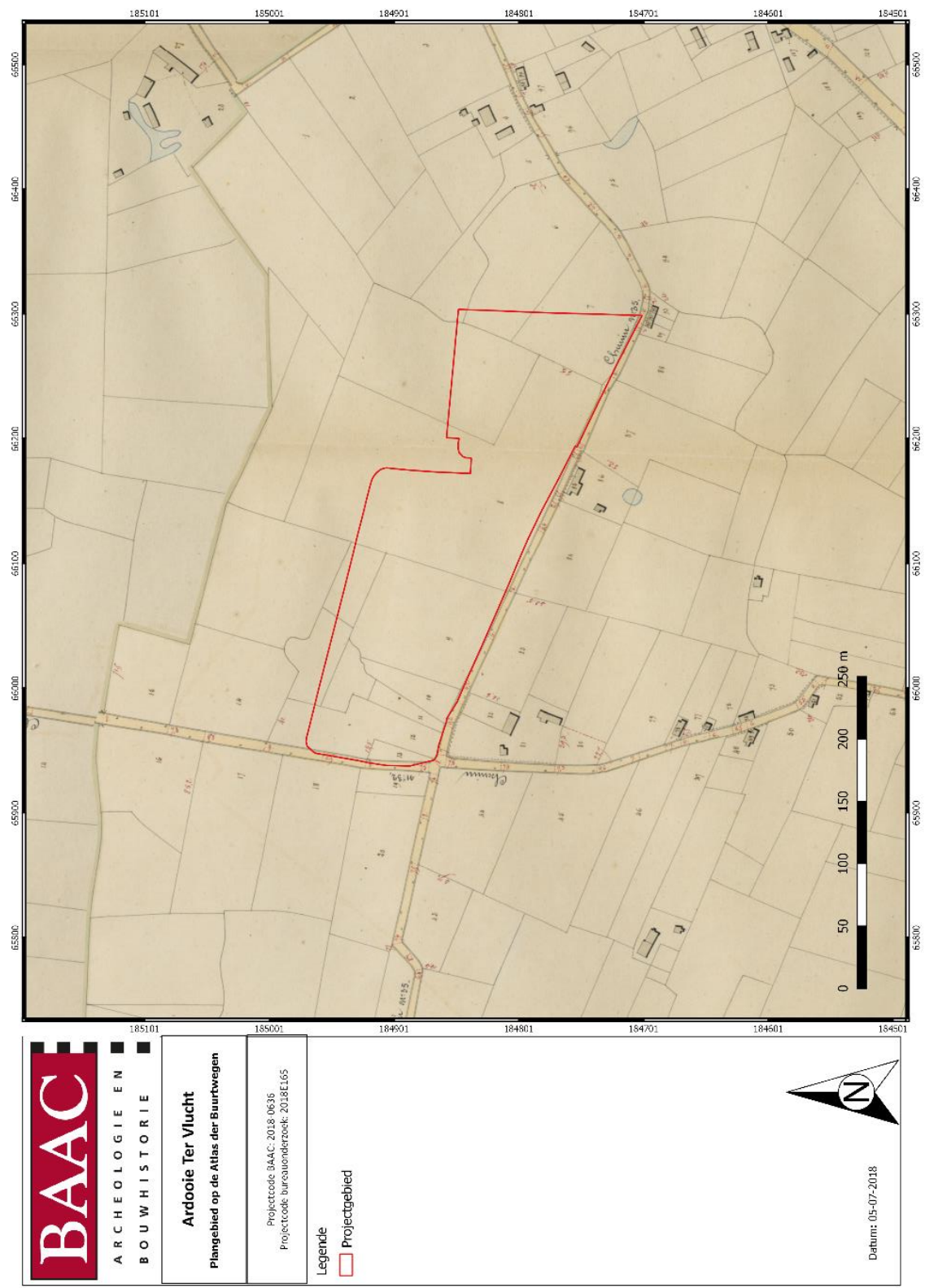
Figuur 16: Plangebied op de Ferrariskaart³¹

³¹ GEOPUNT 2018b

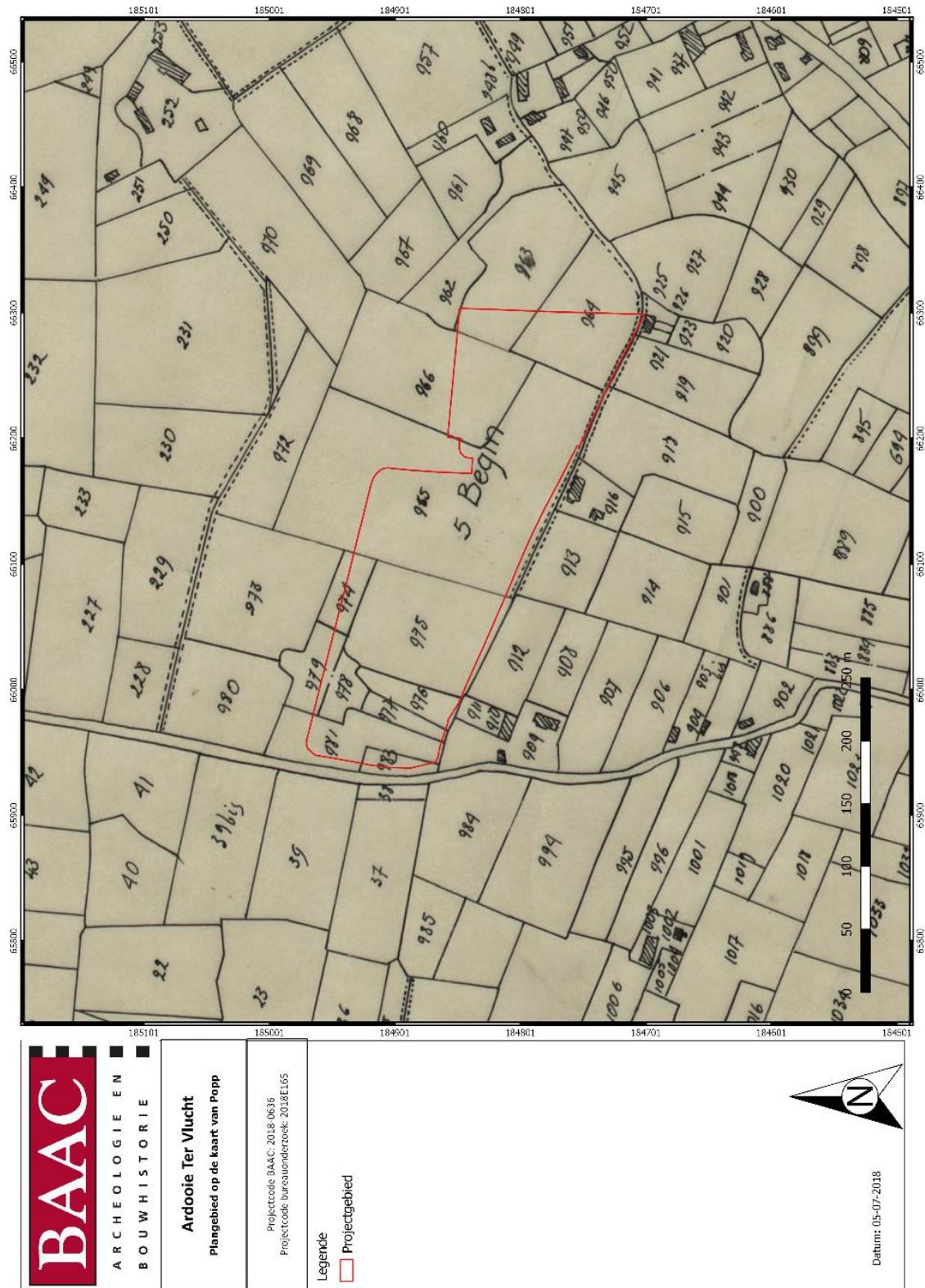
Figuur 17: Plangebied op de Vandermaelenkaart³²

³² GEOPUNT 2018c

Figuur 18: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen³³

³³ GEOPUNT 2018a

Figuur 19: Plangebied op de Poppkaart³⁴

³⁴ GEOPUNT 2018d

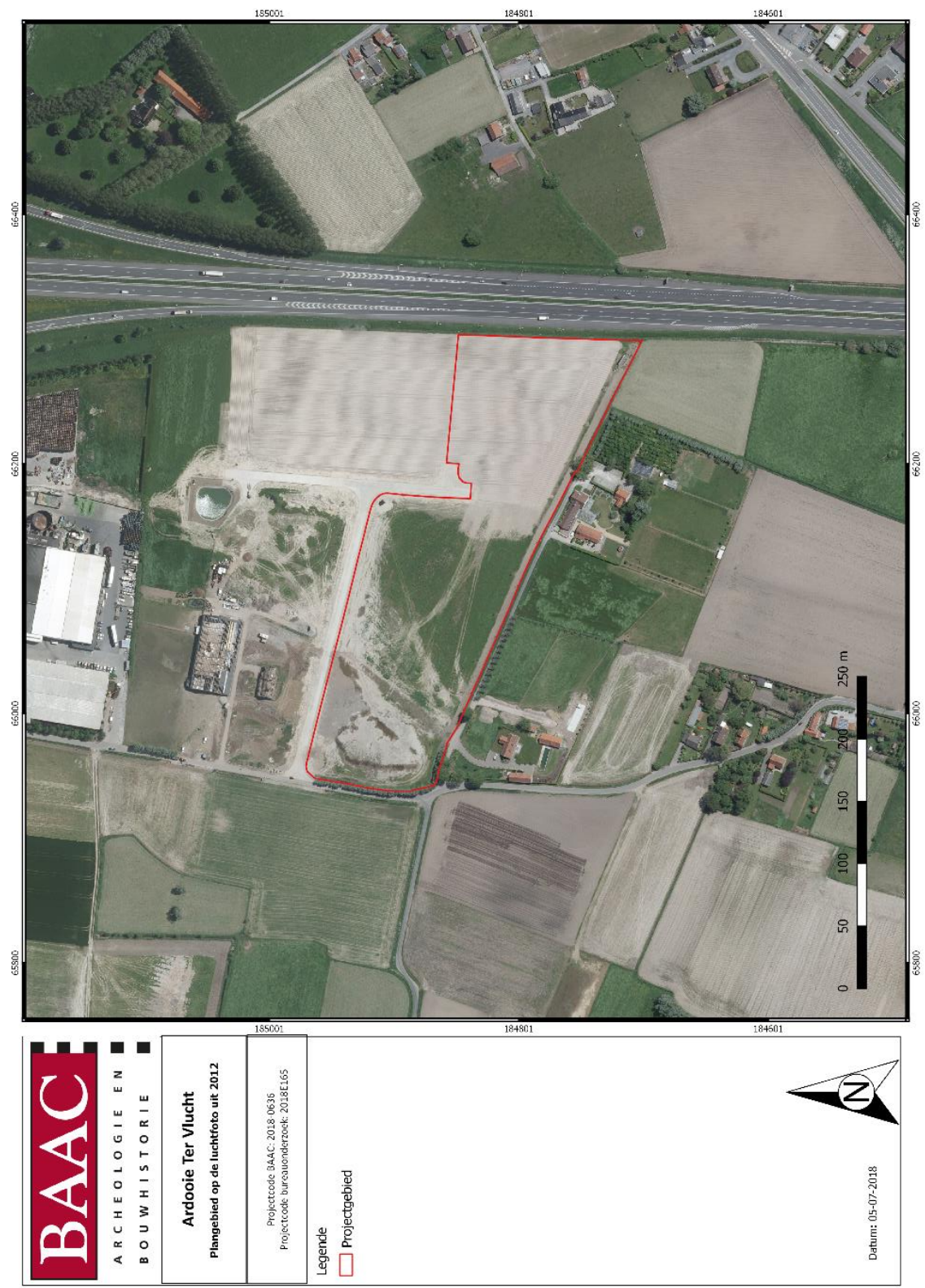
Figuur 20: Plangebied op de luchtfoto uit 1971³⁵

³⁵ GEOPUNT 2018d

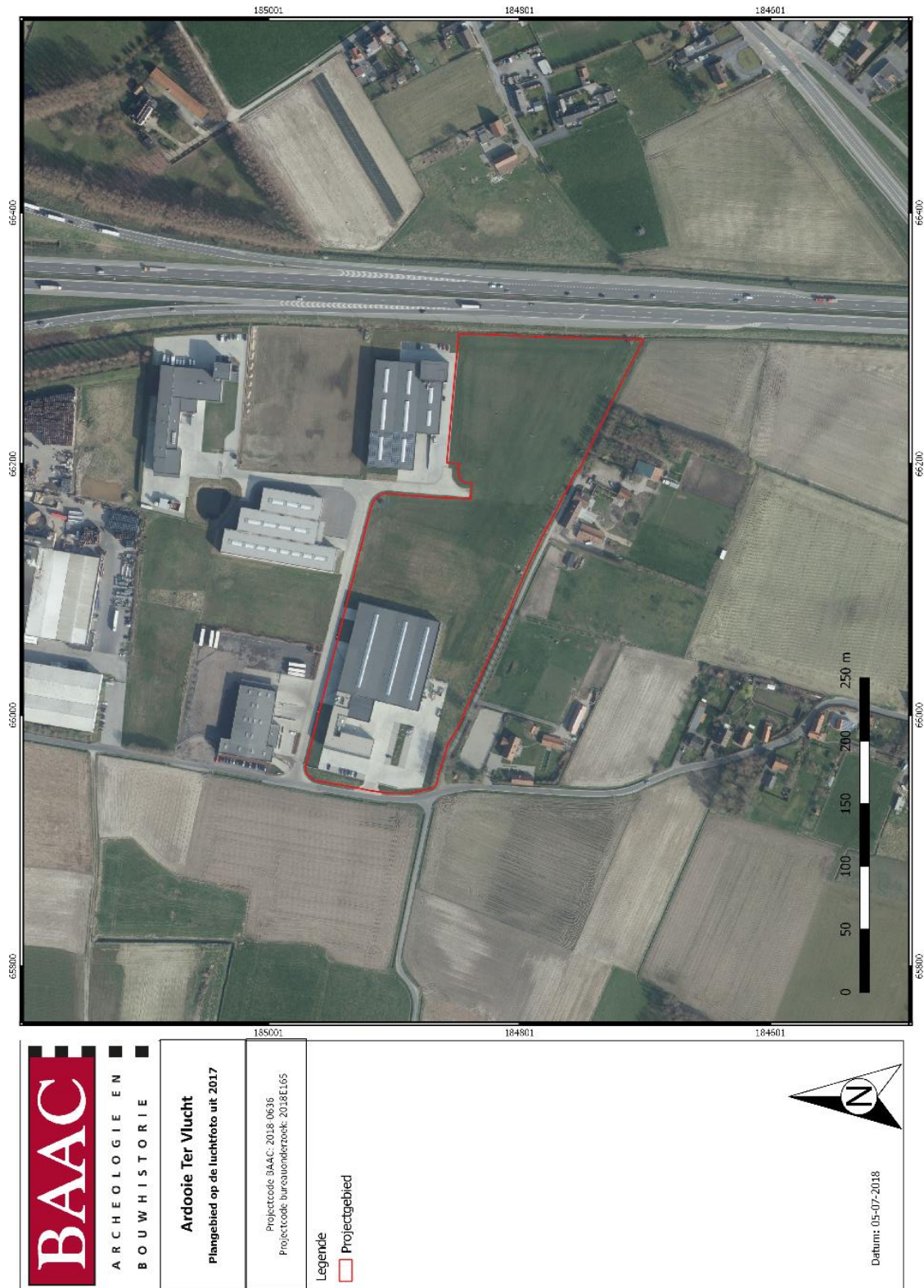
Figuur 21: Plangebied op de luchtfoto uit 1979-1990³⁶

³⁶ GEOPUNT 2018d

Figuur 22: Plangebied op de luchtfoto uit 2012³⁷

³⁷ GEOPUNT 2018d

Figuur 23: Plangebied op de luchtfoto uit 2017³⁸

³⁸ GEOPUNT 2018d

1.3.4 Archeologisch kader

De Centrale archeologische inventaris

De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) is een databank van archeologische vindplaatsen in Vlaanderen. Dit overheidsinstrument helpt ons om een inschatting te maken over het archeologisch potentieel van het plangebied.

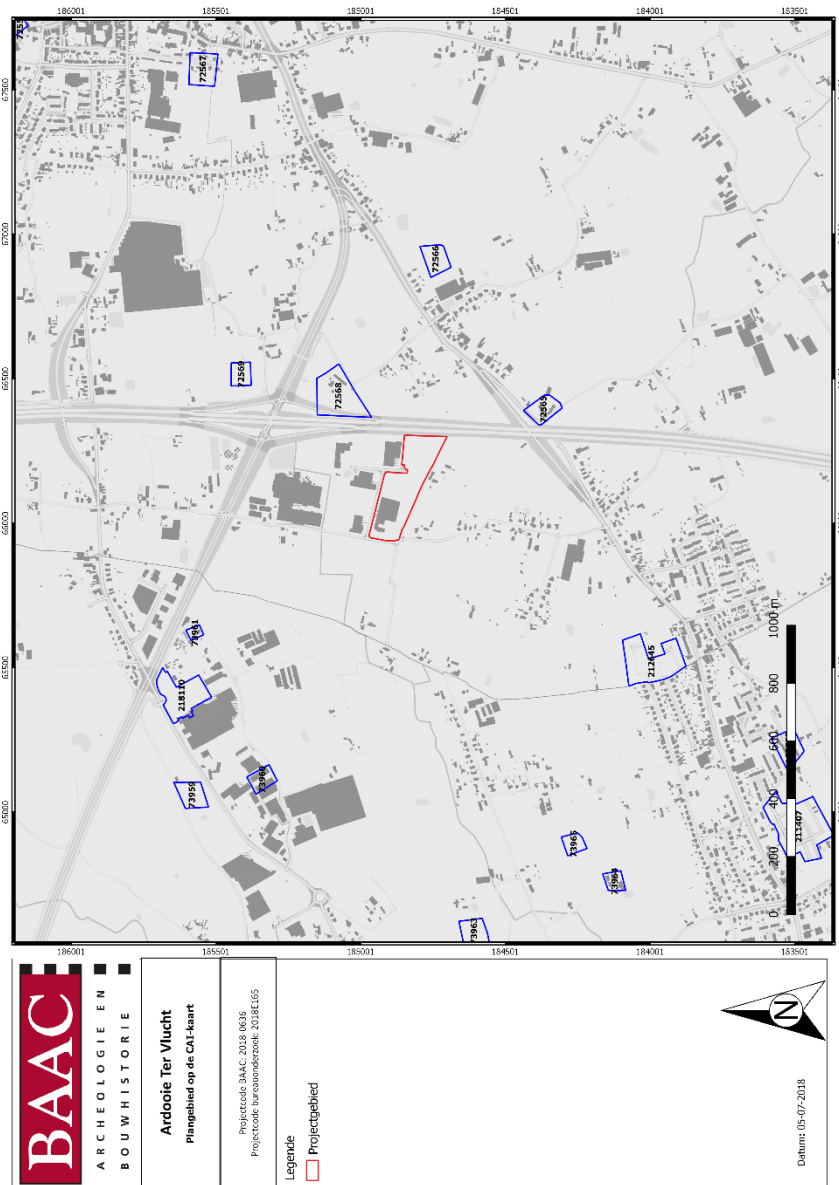
Voor het plangebied zelf aan de Vlucht zijn er geen archeologische waarden gekend (Figuur 24).³⁹ Rondom het projectgebied werd een aantal meldingen teruggevonden (Tabel 1).

*Tabel 1: Archeologische waarden in de CAI in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.*⁴⁰

CAI-NUMMER	OMSCHRIJVING
73959	VOLMIDDELEEUWS SITE MET WALGRACHT
218110	19 SPOREN WAARVAN 8 GEÏSOLEERD, ONBEKENDE DATERING
73960	VOLMIDDELEEUWS SITE MET WALGRACHT
73961	VOLMIDDELEEUWS SITE MET WALGRACHT
72569	LAATMIDDELEEUWS SITE MET WALGRACHT
72568	LAATMIDDELEEUWS SITE MET WALGRACHT
72567	LAATMIDDELEEUWS SITE MET WALGRACHT
72566	LAATMIDDELEEUWS SITE MET WALGRACHT
72565	LAATMIDDELEEUWS SITE MET WALGRACHT
212645	18DE EEUWSE PAALKUIL
73965	VOLMIDDELEEUWS SITE MET WALGRACHT
73964	VOLMIDDELEEUWS SITE MET WALGRACHT
73963	VOLMIDDELEEUWS SITE MET WALGRACHT

³⁹ CAI 2018

⁴⁰ CAI 2018

Figuur 24: Plangebied en omgeving op de CAI-kaart⁴¹

Op basis van de CAI zijn verschillende meldingen bekend in de omgeving van het plangebied. Buiten een aantal recente of niet te dateren sporen gaat het in alle gevallen om sites met walgracht uit de volle of late middeleeuwen. Het toont de ingebruikname aan van de regio in deze periode.

Aanvullend op de CAI is er in 2014 een opgraving uitgevoerd op het terrein Beveren Noord-Oost. Dit archeologisch vooronderzoek door middel van boringen en proefsleuven werd uitgevoerd op een gebied van 50ha wat resulteerde in een 18-tal archeologische zones die geselecteerd werden voor verder onderzoek. Uit de resultaten bleek dat de antropogene sporen zich net onder de ploeglaag of onder de textuur-B-horizont bevonden. Deze laag heeft een dikte tussen 10 en 25 cm. 1792 Sporen werden in totaal aangetroffen en dateren vanaf de metaaltijden tot en met de nieuwste tijd. Nabij de Krommebeek werden ook lithische artefacten aangetroffen maar deze wezen alle op een datering in de metaaltijden. Voor de metaaltijden kon een nederzetting geïdentificeerd worden. Voor de Romeinse periode kon gesteld worden dat men te maken had met een nederzettingslandschap met veel verschillende erven. Op de hoogst gelegen delen van het landschap werden volmiddeleeuwse

⁴¹ CAI 2018

resten aangetroffen. Sporen en een aantal erven konden tot de late middeleeuwen gerekend worden terwijl andere sporen tot de nieuwe tijd behoorden. Een aantal bomkraters getuigden dan nog van beide wereldoorlogen.⁴²

De oudste vondsten in de omgeving dateren uit het Neolithicum. Een voorbeeld hiervan is het site Bergmolen in Ardooie waar resten van een nederzetting zijn aangetroffen (CAI-melding 71164). Dit site ligt op een hoogte in het landschap. In een straal van 1 km bevinden er zich vier waterlopen. Verder zijn er in het zuiden langsheen de Mandel verschillende sites bekend. Zo is er een mesolithische vondstenconcentratie bekend (CAI-melding 70219 en het nabij gelegen 70218) en zelfs een losse vondst van een kling uit het finaalpaleolithicum (CAI-melding 70228). Naast nog een aantal andere meldingen zijn deze alle aan de monding van de Krommebeek in de Mandel.

Voor de metaaltijden zijn er in de ruime omgeving van het projectgebied geen CAI-meldingen bekend. Men moet al kijken naar het grondgebied van Rumbeke waar een grafheuvel uit de midden-bronstijd bekend is. Daar werden ook meer dan 1000 scherven aangetroffen (CAI-melding 76263). Verder is er ook een hielbijl met een zelfde datering bekend uit Hooglede (CAI-melding 76105). Dichter bij het plangebied werd -zoals eerder vermeld- in 2014 bij een archeologisch vooronderzoek wel resten van een nederzetting aangetroffen ter hoogte van de R32, de Vloedstraat en Krommebeekstraat in Beveren.

Tijdens de Romeinse tijd was er aanwezigheid in de ruime omgeving van het projectgebied. De meeste vondsten zijn bekend uit Roeselare, zowel in het centrum (vb CAI-meldingen 70355, 75166 en 70411) als in Beveren (CAI-melding). In Emelgem is ook een site aangetroffen waar verschillende graven en een waterput zijn opgegraven (resp. CAI-melding 70505 en 70507). Allen zijn gelegen aan of nabij de Mandel. De huidige Brugsesteenweg daarenboven, die aan de oostzijde van de gemeente gedeeltelijk de grens met Pittem en Meulebeke vormt, gaat mogelijk terug op een Romeinse heerweg die Kortrijk met Brugge verbindt.⁴³ Net ten noorden van de Brugsesteenweg is in 2014 resten van een nederzettingen aangetroffen (zie ook eerder).

Voor de vroege middeleeuwen zijn de meldingen eerder beperkt. In het centrum van Roeselare zijn twee meldingen bekend maar deze wijzen niet op een nederzetting. Vanaf de volle middeleeuwen echter komen beduidend meer meldingen voor. De meldingen in de omgeving van het projectgebied hebben alle een agrarisch karakter. Het toont de bewoningsontwikkeling aan nabij de bewoningscentra van Ardooie en Roeselare.

Recent archeologisch onderzoek in de Mandelvallei

In februari 2014 voerde Studiebureau Archeologie een proefsleuvenonderzoek uit op terreinen langs de Baronstraat in Emelgem. Deze terreinen waren gelegen tussen de sites Emelgem – Dam (CAI70508) en het Romeinse grafveld van Emelgem – Vijfwegen (CAI70505) (zie ook hierboven). Het volledige onderzoeksgebied had een oppervlakte van 1.8 ha. Binnen het plangebied werden 9 sleuven aangelegd.⁴⁴

Tijdens het onderzoek werd aangetoond dat het bodemarchief enkel in het oosten intact bewaard was. Het enige relevante spoor was een middeleeuwse enclosgreppel. Er werden geen sporen aangetroffen die met de nederzettingen en grafvelden uit de metaaltijden en Romeinse periode geassocieerd kunnen worden. De exacte locatie van deze sites – die eind 19^e eeuw erg onnauwkeurig werden beschreven – blijft onbekend.⁴⁵

⁴² Van der Dooren en Pawelczak, 2017: 42.

⁴³ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/125630>

⁴⁴ VANDER GINST & SMEETS 2014, p.12

⁴⁵ VANDER GINST & SMEETS 2014, pp.22–33

Figuur 25: Middeleeuwse enclosgreppel op de site Emelgem – Baronstraat⁴⁶

Tijdens een vooronderzoek aan de Hazelaarstraat in Izegem werden naast verschillende greppels en grachten uit de late middeleeuwen en Nieuwe Tijd ook drie geïsoleerde kuilen met een opvallende houtskoolrijke vulling aangetroffen. Deze werden als houtskoolmeilers of brandrestengraven uit de ijzertijd of Romeinse periode geïnterpreteerd. Er werden geen sporen aangetroffen die met een nederzetting geassocieerd kunnen worden.⁴⁷

⁴⁶ VANDER GINST & SMEETS 2014, fig.3.7

⁴⁷ WUYTS & RENIERE 2013, pp.30–32

Figuur 26: Mogelijk bandrestengraf op de site Izegem – Hazelaarstraat⁴⁸

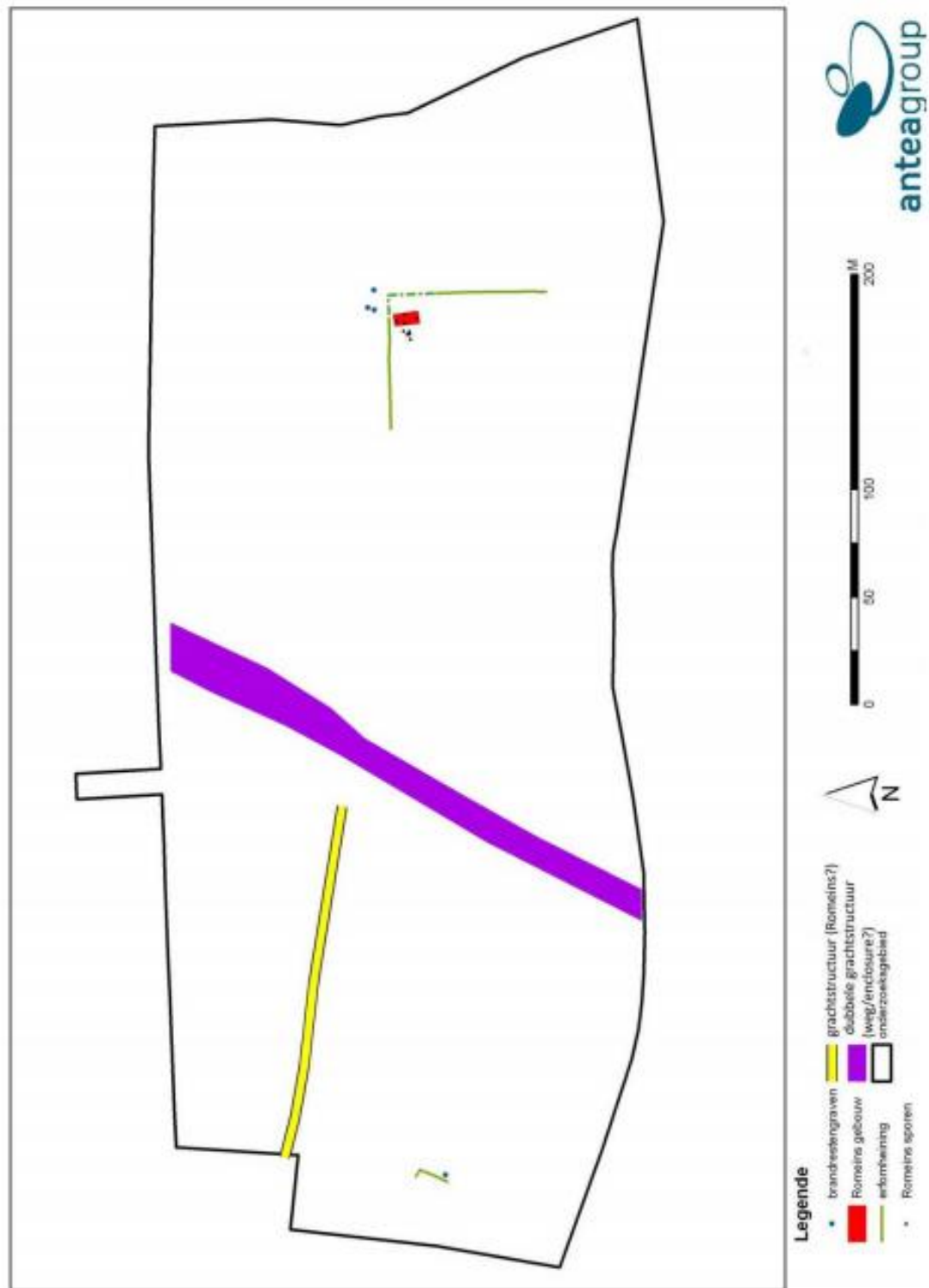
Even ten noordoosten van de Blekerijstraat aan de Hondekensmolenstraat werd in 2011 een grootschalig archeologisch onderzoek uitgevoerd. Tijdens deze opgraving werd onder andere een ruraal woonerf uit de Flavische periode (69-96 na Chr.) blootgelegd. Dit erf bestond uit een hoofdgebouw, een omliggende enclosgreppel, enkele brandrestengraven en sporen van landgebruik en landindeling. Het is opvallend dat dit erf geen bijgebouwen of waterputten omvatte. De inrichting en indeling van het landschap in de omgeving van het onderzoeksterrein was gebaseerd op de oriëntatie van de dekzandrug net ten zuiden van de nederzetting, volgens een dominante noordzuid richting. De erven zelf waren onderverdeeld in rechthoekige tot vierkante deelpercelen.⁴⁹

Tijdens de opgraving werden ook bewoningssporen uit de middeleeuwen blootgelegd. Het betrof onder andere een erf uit de volle middeleeuwen dat bestond uit een hoofdgebouw, een bijgebouw, een spieker, een waterput en een veekraal. Dit erf werd in de 13^e eeuw gedateerd al was de waterput tot in de late middeleeuwen in gebruik (13^e – 14^e eeuw). Een andere waterput was mogelijk reeds vanaf de 9^e eeuw in gebruik.⁵⁰

⁴⁸ WUYTS & RENIERE 2013, fig.35

⁴⁹ RYSSAERT 2014, fig.98

⁵⁰ RYSSAERT 2014

Figuur 27: Overzicht van de Romeinse occupatie op de site Izegem – Hondekensmolenstraat⁵¹

In 2011 werden op de site Oekene-Heilig-Hartziekenhuis door GATE bvba vier Romeinse brandrestengraven, twee vroeg-Romeinse kuilen en enkele laatmiddeleeuwse grachten aangetroffen.

⁵¹ RYSSAERT 2014, fig.2.12

Begin 2012 werd hier een vlakdekkende opgraving uitgevoerd door GATE bvba. Hierbij zijn sporen gevonden uit de late ijzertijd en de Romeinse periode, geen aanwijzingen van een nederzetting. Ook een enclos met daar binnen in een gebouw dat te situeren valt op de overgang tussen de vroege en volle middeleeuwen en een poel en grachten die materiaal bevatten uit de overgang tussen de volle en late middeleeuwen. Eind 2013 volgde er tenslotte nog een werfopvolging, eveneens door GATE bvba, waar Romeinse greppelfragmenten en een brandrestengraf zijn gevonden.⁵²

In 2012 werd door Monument Vandekerckhove nv een meerperiodesite opgegraven te Ingelmunster-Zandberg. Er werden acht houtskoolmeilers en een mogelijke waterput uit de Romeinse periode aangetroffen. Er werden eveneens een gracht die mogelijk in de vroege middeleeuwen kan gedateerd worden en een volmiddeleeuws erf met één hoofdgebouw gedocumenteerd.⁵³

Recent archeologisch onderzoek rond Roeselare

Roeselare – Onledegoedstraat

In 2015 door Ruben Willaert bvba en GATE bvba een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Hierbij werden sporen aangetroffen van een Romeinse nederzetting en een Romeins grafveld met tenminste acht mogelijke brandrestengraven. Verder werden ook nog talrijke erfindelingsgreppels en -grachten en waterhoudende structuren aangetroffen die mogelijk wijzen op één of meerdere volle tot laatmiddeleeuwse nederzetting(en).⁵⁴ In 2016 voerde BAAC Vlaanderen een bijkomend onderzoek uit op een deel van het terrein. Dit onderzoek bracht een Romeins brandrestengraf, vier houtskoolmeilers en sporen uit WOI (granaatinslagen) aan het licht. Ook werd een uitgebreid paleolandschappelijk onderzoek naar de geschiedenis van de Onledebeek uitgevoerd.⁵⁵

Roeselare – Vloedstraat

Tijdens een recent (2015) vlakdekkend onderzoek aan de Vloedstraat in Roeselare werden door BAAC Vlaanderen en BAAC Nederland verschillende sporen uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen aangetroffen. Het onderzoek bestreek een oppervlakte van 8.3 ha. (op een terrein van 50 ha.), verspreid over 18 deelzones. De meest opzienbarende resultaten waren enkele sporen uit de ijzertijd, enkele woonerven en brandrestengraven uit de Romeinse periode, een aantal woonerven uit de volle en late middeleeuwen en 13 houtskoolmeilers.⁵⁶

Roeselare – Izegemseardeweg

Aan de Izegemseardeweg te Roeselare werd in 2015 een archeologische prospectie uitgevoerd onder leiding van BAAC Vlaanderen. Het onderzoeksterrein had een oppervlakte van ongeveer 3.3 ha. (waarbinnen ongeveer 4.450 m² sleuven werden aangelegd). In het noorden en oosten van het onderzoeksgebied, op ruime afstand van elkaar, werden twee houtskoolmeilers aangetroffen. Eén van de meilers werd integraal bemonsterd; van de tweede meiler werd één kwadrant bemonsterd. De datering van beide sporen staat nog open, al wijst archeologisch onderzoek in de regio uit dat de meeste van deze sporen mogelijk uit de late ijzertijd tot vroeg-Romeinse periode dateren. Daarnaast werden sporen van enkele greppelsystemen aangetroffen. Het merendeel van de greppels vinden we als perceelsgreppels terug op 19de-eeuws cartografisch materiaal.⁵⁷

⁵² MESSIAEN et al. 2012, pp.78–79 en communicatie met W. Hantson.

⁵³ EGGERMONT & DERWEDUWEN 2009, pp.78–79

⁵⁴ VERDEGEM & VAN GOIDSENHOVEN 2016; DECONYNCK et al. 2015

⁵⁵ Pers. comm. Tina Dyselincx.

⁵⁶ MOSTERT & BAKX 2016, pp.11–21

⁵⁷ DEMOEN & GIERTS 2016, p.50

Lichtervelde – Stegelstraat

In 2015 voerde BAAC Vlaanderen een proefsleuvenonderzoek uit aan de Stegelstraat in Lichtervelde. Hierbij werden een nederzetting uit de 12de-13de eeuw en enkele resten van recent gesloopte, mogelijk 18^e-eeuwse hoevegebouwen aangetroffen.⁵⁸ Tijdens het vervolgonderzoek naar de volmiddeleeuwse nederzetting werden een hoofdgebouw, een poel en enkele waterkuilen blootgelegd.

Hooglede - Honzebrouckstraat

In februari 2016 werd aan de overzijde van het onderzoeksgebied Roeselare-Honzebroekstraat een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd onder leiding van Ruben Willaert bvba. (op een terrein van 8,2ha).⁵⁹ Tijdens de archeologische prospectie werden 207 sporen waargenomen. Zo werden een aantal bomkraters, vermoedelijk te dateren op het einde van de Eerste Wereldoorlog, en een groot aantal greppels die tot in de 18^e en/of 19^e eeuw dienst deden als perceelgreppels, gevonden. Belangrijker was de vondst van in totaal 24 houtskoolmeilers, allen rechthoekig met afmetingen tussen ca. 2 op 1,5 m tot 3 op 2 m. De houtskoolrijke vulling varieerde echter prominent en zou vermoedelijk te wijten zijn aan een verschil in datering, bewaring of functie. Aan de hand van historische data wordt er vanuit gegaan dat de houtskoolmeilers minstens in de middeleeuwen of zelfs tot in de Romeinse tijd of ouder gedateerd kunnen worden.⁶⁰

Het archeologisch vervolgonderzoek ging van start in oktober 2016. Tijdens dit onderzoek werden bijkomende sleuven aangelegd tussen de reeds aangelegde sleuven van het proefsleuvenonderzoek. De aanwezige sporen werden integraal opgegraven. Er werden een 30-tal bijkomende houtskoolmeilers aangetroffen, wat het belang van deze artisanale activiteit benadrukt. Enkele houtskoolmeilers waren voorzien van een houtskoolrijke kuil in de onmiddellijke nabijheid. Aangezien *in situ* verbranding van de moederbodem en eveneens de typische rechthoekige vorm afwezig is bij deze kuilen, zou men ze kunnen interpreteren als extractiekuilen voor aarde om het hout in de houtskoolmeiler af te dekken. Wanneer het verbrandingsproces van het hout voltooid was en het houtskool ingezameld werd, kwamen er vermoedelijk fragmenten terecht in de openliggende extractiekuil.⁶¹

Roeselare – Honzebroekstraat

Even ten zuidwesten van het onderzoeksterrein in Hooglede werden tijdens een proefsleuvenonderzoek nog vijf houtskoolmeilers aangetroffen. Verder veldonderzoek leek echter niet aangewezen. Wel werden de houtskoolmeilers bemonsterd voor mogelijk verder natuurwetenschappelijke analyses.⁶²

⁵⁸ DYSELINCK et al. 2018 & DEMOEN & VAN REMOORTER 2015

⁵⁹ VERDEGEM & VAN GOIDSENHOVEN 2016, p.4

⁶⁰ VERDEGEM & VAN GOIDSENHOVEN 2016, pp.32–40

⁶¹ Persoonlijke communicatie Sam De Decker.

⁶² DEMOEN & FREDRICK 2016

1.4 Besluit

1.4.1 Datering en interpretatie

Het plangebied is gelegen op een hoogte tussen ca. 26 en 27 m +TAW, ten zuiden van de Cuesta van Tielt en ten noorden van de Mandel. In een straal van 1km van het projectgebied stromen een viertal beken. De ondergrond van het projectgebied bestaat uit tertiaire sedimenten die nabij de oppervlakte tussen 2 m en 0,5 m -mv voorkomen. Deze sedimenten zijn tijdens het weichseliaan afgedekt met zandlemige eolische afzettingen. Afhankelijk van hun hoogteligging bestaan de bodems uit erg natte tot droge zandlemige of lemig zandige gronden.

Op basis van de historische, archeologische of cartografische informatie zijn geen archeologische waarden bekend binnen het plangebied. Vanaf de nieuwe tijd is bekend dat het plangebied in gebruik was als akker. In de omgeving zijn wel verschillende hoeven met walgracht bekend. Vanaf de tweede helft van de 20ste eeuw komt het terrein versnelt in ontwikkeling. Ten oosten van het projectgebied wordt de autosnelweg aangelegd terwijl er ook een waterpartij op het terrein aanwezig was. Deze werd later, samen met een weg doorheen het gebied, weggegraven ten voordele van de huidige bebouwing. Het centrale en oostelijke deel van het projectgebied waren voor zover bekend nooit bebouwd.

1.4.2 Archeologische verwachting

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kan niet met zekerheid gezegd worden of er archeologische waarden in het plangebied aanwezig zijn. Het plangebied werd niet specifiek bij naam vermeld in de historische bronnen.

Op basis van de landschappelijke en bodemkundige situatie kan wel gesteld worden dat het terrein bestaat uit zandlemige of lemig zandige bodems die met name centraal en in het oosten droog zijn. Verder zijn er binnen een straal van 1 km verschillende waterlopen aanwezig. Deze kenmerken maken het aantrekkelijk voor menselijke aanwezigheid in het verleden.

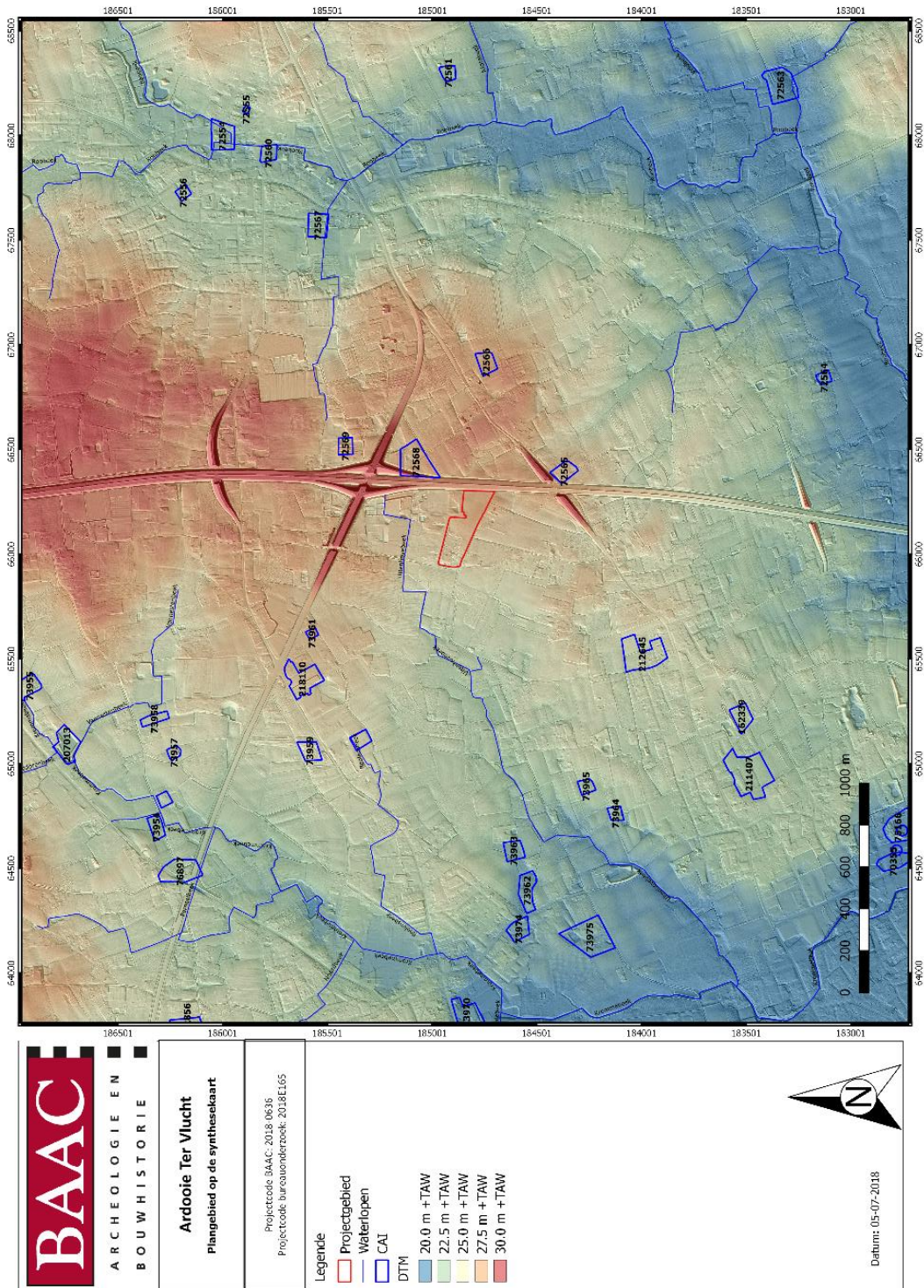
Voor wat betreft het paleo- en mesolithicum kunnen resten verwacht worden op de drogere delen van het plangebied. Resten kunnen bestaan uit stenen artefacten die in principe vanaf het maaiveld worden aangetroffen. Echter, onder de ploeglaag kunnen deze zich alsnog *in situ* bevinden.

Vanaf het neolithicum wordt de landbouw geïntroduceerd. Deze bodems maken het aantrekkelijk om aan dergelijke primitieve landbouw te doen. Menselijke aanwezigheid kan dan ook verwacht worden voor de perioden vanaf het neolithicum tot en met de metaaltijden waarbij resten vanaf het oppervlak kunnen aangetroffen worden. In de nabijheid (Beveren) zijn reeds sporen van een nederzetting uit de bronstijd aangetroffen.

Voor wat betreft de Romeinse tijd bestaan er in de omgeving concentraties van bewoning. Met name in het centrum van Roeselare. Verder kunnen er ook langsheen de heirweg resten verwacht worden. Dit sluit echter niet uit dat er binnen het plangebied eveneens resten uit de Romeinse periode worden aangetroffen. Deze kunnen zoals bij de andere perioden vanaf het maaiveld aangetroffen worden.

Voor de vroege middeleeuwen is er een duidelijke terugval aan bewoning in deze regio. De kans op het aantreffen van dergelijke resten is dan ook kleiner. Voor de volle en late middeleeuwen kan bewoningsresten aangetroffen worden. Vanaf dan wordt het land buiten de bewoningskernen ook ingenomen. Vanaf de nieuwe tijd is de kans opnieuw kleiner omdat er op basis van de historische kaarten geen aanwijzingen zijn van bewoning. Dit geldt ook voor de meest recente perioden.

Voor de oudere perioden (steentijden tot en met de middeleeuwen) zijn er geen bronnen voorhanden om met zekerheid na te gaan of een archeologisch site aanwezig is. De enige manier om hierover informatie in te winnen is dan ook veldonderzoek met ingreep in de bodem.

Figuur 28: Plangebied op de syntheseskaart⁶³

⁶³ CAI 2018

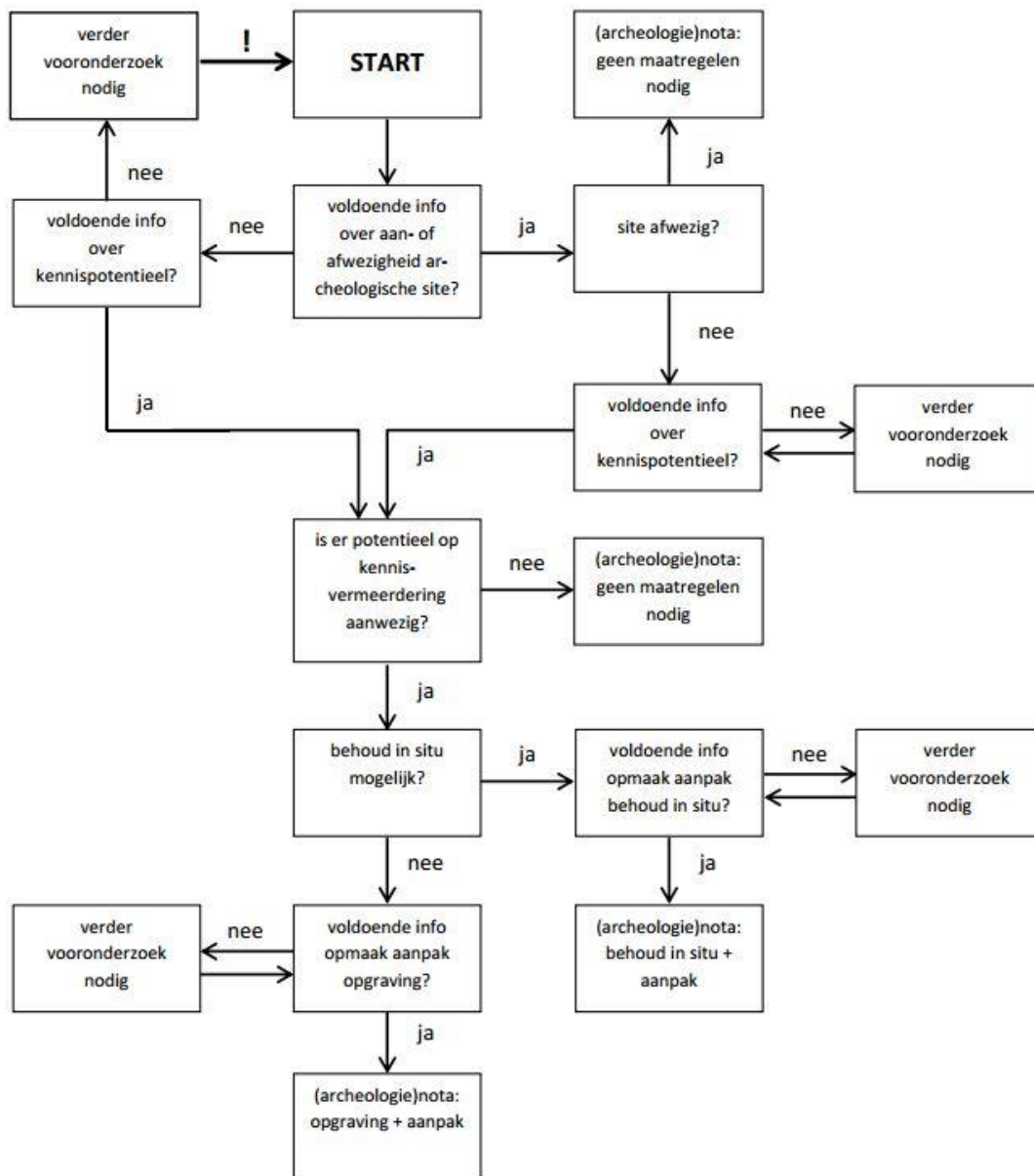
1.4.3 Potentieel op kennisvermeerdering

Zoals weergegeven op de syntheseskaart (Figuur 28) kunnen de archeologische sites en waarden in de nabijgelegen omgeving in verband gebracht worden met hun hoogteligging en de nabijheid van een natuurlijke waterloop. Wanneer deze parallel doorgetrokken wordt naar het onderzoeksgebied wordt de archeologische waarde relatief hoog ingeschat. Het terrein is iets hoger gelegen dan de omgeving, maar ligt ook nabij een aantal waterlopen. Er worden dan ook bewoningssporen verwacht vanaf de steentijd tot en met de middeleeuwen. Daarbij wordt ook de mogelijkheid tot grafstructuren uit de verschillende perioden niet onbestaand geacht.

Resten kunnen voorkomen vanaf het maaiveld. Onder de ploeglaag kunnen resten in situ bevinden. Op basis van een archeologisch onderzoek in de omgeving kunnen deze ook onder de textuur B-horizont bevinden.

1.4.4 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Op basis van het bureauonderzoek is een verwachting opgesteld voor het aantreffen van archeologische resten en sporen vanaf de steentijd tot en met de late middeleeuwen, met een lagere verwachting voor de vroege middeleeuwen, nieuwe tijd en nieuwste tijd. Echter omdat deze verwachting momenteel niet gestaafd kan worden dient een verder onderzoek uitgevoerd te worden. Dit zal verder besproken worden in het programma van maatregelen.

Figuur 29: beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek.⁶⁴

⁶⁴ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017, fig.3.

1.5 Samenvatting

Dit bureauonderzoek is uitgevoerd in het kader van toekomstige werken waarbij op de site Ter Vlucht te Ardooie nieuwe bedrijfsgebouwen worden ingepland. Gezien deze werken de bodem tot een diepte van 1,6 m -mv onherroepelijk zullen verstoren dreigt eventueel aanwezig archeologisch erfgoed vernietigd te worden. Het bureauonderzoek heeft op basis van een studie van landschappelijke, geologische, bodemkundige, historische, archeologische en cartografische bronnen kunnen aantonen dat er een potentieel is op het aantreffen van archeologische resten en sporen vanaf de steentijd tot en met de middeleeuwen, met een lagere kans voor de vroege middeleeuwen. Echter omdat deze verwachting momenteel niet gestaafd kan worden dient een vervolgonderzoek uitgevoerd te worden.

2 Lijsten

2.1 Lijst met figuren

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart	2
Figuur 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB)	3
Figuur 3: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting op orthofoto	5
Figuur 4: constructieplan van de toekomstige productiehal (blauw) met aanduiding van de funderingspalen	7
Figuur 5: funderingssokkel centrale productiehal	8
Figuur 6: isometrische doorsnede van het gebouw, met aanduiding van de funderingsplaat en ondersteunende funderingssokkels	8
Figuur 7: Typedoorsnede van de toekomstige inplanting	9
Figuur 8: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM)	13
Figuur 9: Plangebied en hoogteprofielen op het DHM	13
Figuur 10: Hoogteverloop terrein	14
Figuur 11: Plangebied op de tertiairgeologische kaart	15
Figuur 12: Plangebied op de quartairgeologische kaart 1:200.000	16
Figuur 13: Plangebied op de quartairgeologische kaart 1:50.000	16
Figuur 14: Kenmerken van de quartairgeologische kaart betreffende het plangebied	17
Figuur 15: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen	19
Figuur 16: Plangebied op de Ferrariskaart	24
Figuur 17: Plangebied op de Vandermaelenkaart	25
Figuur 18: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen	26
Figuur 19: Plangebied op de Poppkaart	27
Figuur 20: Plangebied op de luchtfoto uit 1971	28
Figuur 21: Plangebied op de luchtfoto uit 1979-1990	29
Figuur 22: Plangebied op de luchtfoto uit 2012	30
Figuur 23: Plangebied op de luchtfoto uit 2017	31
Figuur 24: Plangebied en omgeving op de CAI-kaart	33
Figuur 25: Middeleeuwse enclosgreppel op de site Emelgem – Baronstraat	35
Figuur 26: Mogelijk bandrestengraf op de site Izegem – Hazelaarstraat	36
Figuur 27: Overzicht van de Romeinse occupatie op de site Izegem – Hondekensmolenstraat	37
Figuur 28: Plangebied op de synthesekaart	41
Figuur 29: beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek	43

2.2 Lijst met tabellen

Tabel 1: Archeologische waarden in de CAI in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.	32
---	----

2.3 Plannenlijst

Plannenlijst Ardoonie, Ter Vlucht		Projectcode bureauonderzoek 2018E165
Plannummer		Figuur 1
Type plan		Topografische kaart
Onderwerp plan		Plangebied op topografische kaart.
Aanmaakschaal		1:10.000
Aanmaakwijze		Digitaal
Datum		06/07/2018
Plannummer		Figuur 2
Type plan		Kadasterkaart
Onderwerp plan		Plangebied op het GRB (kadasterkaart)
Aanmaakschaal		1:1200
Aanmaakwijze		Digitaal
Datum		06/07/2018 (raadpleging)
Plannummer		Figuur 3
Type plan		Orthofoto
Onderwerp plan		Plangebied en toekomstige inplanting op orthofoto
Aanmaakschaal		1:1500
Aanmaakwijze		Digitaal
Datum		06/07/2018 (raadpleging)
Plannummer		Figuur 8
Type plan		Digitaal Hoogtemodel
Onderwerp plan		Plangebied op DHM Vlaanderen
Aanmaakschaal		Onbekend
Aanmaakwijze		Digitaal
Datum		06/07/2018 (raadpleging)
Plannummer		Figuur 9
Type plan		Kadasterkaart
Onderwerp plan		Plangebied op DHM met hoogteprofiellocaties
Aanmaakschaal		1:250
Aanmaakwijze		Digitaal
Datum		06/07/2018 (raadpleging)
Plannummer		Figuur 11
Type plan		Geologische kaart
Onderwerp plan		Plangebied op tertiairgeologische kaart
Aanmaakschaal		1:5000
Aanmaakwijze		Digitaal
Datum		06/07/2018 (raadpleging)
Plannummer		Figuur 12
Type plan		Geologische kaart
Onderwerp plan		Plangebied op quartairgeologische kaart
Aanmaakschaal		1:200.000
Aanmaakwijze		Digitaal
Datum		06/07/2018 (raadpleging)
Plannummer		Figuur 13
Type plan		Geologische kaart

Onderwerp plan	Plangebied op quartairgeologische kaart
Aanmaakschaal	1:50.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	06/07/2018 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 15
Type plan	Geologische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op bodemkaart
Aanmaakschaal	1:20.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	06/07/2018 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 16
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Topografische kaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgeteld door Joseph de Ferraris
Aanmaakschaal	1:5.000
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1771-1778
Datum	06/07/2018 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 17
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Topografische kaart, opgesteld door Philippe Vandermaelen
Aanmaakschaal	1:20.000
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1846-1854
Datum	06/07/2018 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 18
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Atlas der Buurtwegen
Aanmaakschaal	1:20.000
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1843-1845
Datum	06/07/2018 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 19
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op Poppkaart
Aanmaakschaal	1:2.5000
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1842-1879
Datum	06/07/2018 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 20Figuur 19
Type plan	Luchtfoto
Onderwerp plan	Orthofoto uit 1971
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1971
Datum	06/07/2018 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 21Figuur 20
Type plan	Luchtfoto
Onderwerp plan	Orthofoto uit 1979-1990
Aanmaakschaal	Onbekend

Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1979-1990
Datum	06/07/2018 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 22
Type plan	Luchtfoto
Onderwerp plan	Orthofoto uit 2012
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	2000-2003
Datum	06/07/2018 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 23Figuur 19
Type plan	Luchtfoto
Onderwerp plan	Orthofoto uit 2017
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1842-1879
Datum	06/07/2018 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 24Figuur 24
Type plan	Centraal Archeologische Inventaris
Onderwerp plan	Plangebied op CAI-kaart
Aanmaakschaal	1:10.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Aanmaakperiode	2001-2016
Datum	06/07/2018 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 28Figuur 24
Type plan	Synthesekaart
Onderwerp plan	Plangebied op CAI-kaart en DHM
Aanmaakschaal	1:15.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Aanmaakperiode	2018
Datum	06/07/2018 (raadpleging)

3 Bibliografie

- AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2017. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 2.0)*, Brussel.
- AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2018. Geoportaal GGA. Available at: <https://geo.onroerenderfgoed.be>.
- AGIV, 2018a. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Bodemerosiekaart.
- AGIV, 2018b. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Digitaal Hoogte Model.
- AGIV, 2018c. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Grootschalig Referentiebestand (GRB).
- AGIV, 2018d. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, meest recent, Vlaanderen. Available at: <http://www.geopunt.be>.
- AGIV, 2018e. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Topografische Kaart NGI 1:10000 raster, klassieke reeks. Available at: <http://www.geopunt.be>.
- BEYAERT, M. et al., 2006. *België in kaart. De evolutie van het landschap in drie eeuwen cartografie*, Brussel: Uitgeverij Lannoo.
- CAI, 2018. Centraal Archeologisch Inventaris. Available at: <http://cai.onroerenderfgoed.be/>.
- CARTESIUS, 2018. Cartesius. Available at: www.cartesius.be.
- DECONYNCK, J. et al., 2015. *Roeselare Onledede goed (W-VI.) Rapportage van het archeologisch proefsleuvenonderzoek 9-26 november 2015*, Bredene.
- DEMOEN, D. & FREDRICK, K., 2016. *Archeologische prospectie met ingreep in de bodem. Roeselare - Honzebroekstraat*,
- DEMOEN, D. & GIERTS, I., 2016. *Archeologische prospectie met ingreep in de bodem Roeselare - Izegemse aardeweg*, BAAC-Vlaanderen Rapport nr. 169.
- DEMOEN, D. & VAN REMOORTER, O., 2015. *Archeologische prospectie met ingreep in de bodem. Lichtervelde – Stegelstraat*, Gent.
- DOV VLAANDEREN, 2018a. Databank Ondergrond Vlaanderen, Bodemkaart. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.
- DOV VLAANDEREN, 2018b. Databank Ondergrond Vlaanderen, Neogeen/paleogeen (Tertiair). Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.
- DOV VLAANDEREN, 2018c. Databank Ondergrond Vlaanderen, Quartair. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.
- DYSELINCK, T., VAN DER DOOREN, L. & DE KETELAERE, S., 2018. *Archeologische opgraving*,

Lichtervelde-Stegelstraat, BAAC Vlaanderen Rapport, Gent (Mariakerke).

EGGERMONT, N. & DERWEDUWEN, N., 2009. *Archeologische opgraving Ingelmunster Zandberg (prov. West-Vlaanderen), basisrapport conceptversie, Group Monument Archeologierapport, Ingelmunster.*

GEOPUNT, 2018a. GEOPUNT VLAANDEREN: Atlas der Buurtwegen Vlaanderen (ca1840). Available at: <http://www.geopunt.be>.

GEOPUNT, 2018b. GEOPUNT VLAANDEREN: Ferrariskaart (1777). Available at: <http://www.geopunt.be>.

GEOPUNT, 2018c. GEOPUNT VLAANDEREN: Kaart Vandermaelen (1846-1854). Available at: <http://www.geopunt.be>.

GEOPUNT, 2018d. GEOPUNT VLAANDEREN: Popp-kaart Vlaanderen (1842-1879). Available at: <http://www.geopunt.be>.

GEOPUNT, 2018e. Toelichting: Atlas Der Buurtwegen (1843-1845).

GEOPUNT, 2018f. Toelichting: Vandermaelen (1846-1854).

VANDER GINST, V. & SMEETS, M., 2014. *Het archeologisch vooronderzoek aan de Baronstraat te Izegem*, Kessel-Lo.

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË, 2018. Toelichting: Ferraris (kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden). Available at: http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerraris_nl.html.

MESSIAEN, L. et al., 2012. Gallo-Romeinse veldgraven in West-Vlaanderen: proefsleuven campagnes te Alveringem, Heule, Ieper, Izegem en Oekene (2010-2012). *Signa Romana*, 1, pp.70–75.

DE MOOR, G. & MOSTAERT, F., 1993. *Geomorfologische kaart van België 1:50000. Kaartblad Oostende*, Leuven.

MOSTERT, M. & BAKX, R., 2016. *Evaluatierapport: Roeselare, Beveren Noord, Vloedstraat, Opgraving*,

RYSSAERT, C., 2014. *Archeologisch onderzoek Hondekensmolenstraat – Katteboomstraat (Izegem), Antea Group Rapport D/2012/12.831/23*, Antwerpen.

VERDEGEM, S. & VAN GOIDSENHOVEN, W., 2016. *Vooronderzoeksrapport Hooglede Honzebroekstraat, Brugge (Sijsele)*.

WUYTS, F. & RENIERE, S., 2013. *Izegem – Hazelaarstraat. Rapportage archeologisch proefsleuvenonderzoek – januari/februari 2013, GATE Rapport 51*, Gent.

4 Bijlagen
